

Q Vriendenkring

*Maandblad van de Nederlandse Quakers.
Het Religieus Genootschap der Vrienden
95^e Jaargang, nr. 6 juni 2024*

*Groepsfoto van de deelnemers aan de Algemene Vergadering van de
Quakers in Nederland 24-26 mei 2024*

Algemene Vergadering

Zingen op vrijdagmiddag

Kampvuur met Frits ter Kuile

De Vriendenkring

ISSN: 0167 – 3807

Maandblad van het Religieus Genootschap der Vrienden (Quakers)

Abonnementsprijs: Nederl.: **€30,00 per jaar**
Dit moet binnen kort verhoogd worden, in verband met sterk verhoogde portokosten. Wil je vast meer overmaken? Doe dit dan op onderstaande bankrekening.

Internationaal: Europa en Wereldwijd: €75,00 per jaar.

Email abonnement. (PDF) €5,00 per jaar

Nieuwe abonnee? Welkom! Kijk even op onze website om je op te geven: www.quakers.nu/vriendenkring. Je kunt op de website direct alle benodigde informatie invullen.

Het gebeurt helaas weleens dat abonnees vergeten te betalen.

Maak daarom van de betaling van het abonnement een periodieke overmaking.

Bankrekening: **NL65 TRIO 0212 3772 64**

t.n.v. Quakers met vermelding van 'Abonnement De Vriendenkring'.

Voor buitenland: (BIC) TRIONL2U.

Eindredactie: Sytse Tjallingii, Van Nispensingel 5, 8016 LM, Zwolle,.

Email: vriendenkringredactie@gmail.com,

Schrijver: Hylkia Nieuwerth

Redactielid: Els Ramaker

Correctie: Hylkia, Els en Frieda Oudakker.

Kopij voor De Vriendenkring is heel erg welkom voor de 15e van iedere maand! (Tenzij anders afgesproken).

Voor abonnees met gezichts- of leesproblemen was er een gesproken versie van De Vriendenkring. Als je hier behoefte aan hebt neem dan contact op met de redactie.

De Vriendenkring staat in kleur op de website, waar je nog een schat aan aanvullende en actuele informatie over de Quakers vindt. Bezoek daarom geregeld de Quaker website: www.dequakers.nl

De Nederlandse Quakers hebben, naast de website quakers.nu (waarop de Vriendenkring te vinden is), ook een Facebookpagina “Quakers Nederlandse Jaarvergadering” voor berichten en een besloten Facebook-groep “Nederlandse Jaarvergadering” voor onderling gesprek, ook met Vriendenkring- abonnees. Lid word je met de betreffende knop op [facebook.com/groups/ 820840817925912](https://facebook.com/groups/820840817925912)

Inhoud

Algemene Vergadering.....	2
Inhoud	4
Morele Ambitie Redactioneel	5
Pelgrimsgebed.....	6
In memoriam Rommel Roberts.....	7
Opening van de Algemene Vergadering	9
Dagsluiting op Zaterdag van de Algemene Vergadering.....	10
Het geschenk van dankbaarheid	11
Veiligheid opnieuw doordenken	12
Van IKV naar PAX.....	13
SIVMO.....	14
Quakers als slaven-houders	15
Ubuntu, Quakers en ik.....	17
Wat is Ubuntu?.....	20
Hoe ik een Quaker-Universalist werd	21
Quaker Universalist Fellowship.....	24
Steun het werk van Charles Tauber	25
Een Openhartig Verhaal over Sterven.....	27
De Gouden Draad van Mijn Leven	31
Het licht zal schijnen aan het einde van dit alles	33
Nieuws van de Dorothy Gemeenschap.....	37
Gerard Winstanley	38
Rebellen voor vrede	39
Morele Ambitie	41
INLIA	42
AFSC staf in Gaza bericht terwijl Israël Rafah binnenvalt	43
Vrienden in het hele land	45
Waar zijn Quakerbijeenkomsten?.....	46
Ubuntu in beelden.....	47
Hulp aan Gaza.....	48

Veiligheid opnieuw doordenken

Kijk voor meer informatie op: <https://samenveilig.earth/>

De Werkgroep Inclusieve Veiligheid organiseert daarom tijdens de Vredesweek 2024 een bijeenkomst

Tijd: 14 September, ongeveer 10:00 uur tot 16:00 uur.

Plaats Johanneskerk Amersfoort.

Anmelden via info@veiligheid.earth

Morele Ambitie Redactioneel

Dit weekend hadden we de Algemene Jaarvergadering van de Quakers in de Bronbeek, het Natuurvriendenhuis in het bos bij Bennekom. Het thema was: 'Vrede Zaaïen, Zaden van Vrede'.

We hebben na uitgebreide overpeïnzingen en veel stiltes besloten om beide huizen, in den Haag en in Amsterdam te verkopen. Dit was in 2017 al besloten, maar nog niet uitgevoerd. Nu gaan twee commissies voor elk huis één hiermee aan de slag. Natuurlijk is het heel erg jammer dat we dit besluit moesten nemen. De belangrijkste reden is dat we eigenlijk niet genoeg mensen hebben om deze huizen zo te gebruiken dat ze bij onze doelen als Quakers passen. Wat zijn de doelen van de Quakers in Nederland? Ik denk dat deze min of meer in twee richtingen gaan. De eerste is om 'dat van God', en/of het 'Innerlijk Licht' in mijzelf en in de anderen om mij heen te ervaren. De stilte die we samen beleven, is de vorm die we daarvoor gekozen hebben. Ik zou kunnen zeggen de spirituele of religieuze dimensie. De tweede richting is meer naar buiten gericht, het zijn de 'werken' die Quakers vanuit die religieuze dimensie in de wereld willen uitvoeren. Denk daarbij bijvoorbeeld aan ons werk in het IKV (het Interkerkelijk Vredesberaad) dat zich nu in PAX-voorvrede enorm inzet voor Vrede. En ook onze steun aan INLIA (Internationaal Netwerk van Lokale Initiatieven met Asielzoekers), waar alle vier de Quakergroepen in Nederland zich bij hebben aangesloten. Hoe we die 'quakerwerken' hangt af van de heel verschillende achtergronden van Quakers en van andere mensen waar we ons mee verbonden voelen en met wie we samenwerken.

Zo is er het boek 'Morele Ambitie' van Rutger Bregman dat bespraken we in een interessegroep op zaterdagavond. In het boek is er aandacht voor de rol die de Quakers hebben gespeeld in de afschaffing van de slavernij. Belangrijk is om te bedenken dat de woorden 'Morele Ambitie' bij mij wel heel positieve emoties oproept maar dat anderen dat meer hebben bij de woorden 'enthousiasme', 'verantwoordelijkheidsgevoel', 'betrokkenheid', of 'drijfveer'. Hoe we nu in de Stilte met deze inspiratie contact maken, als het ware een persoonlijk gesprek voeren dat we ook wel 'bidden' noemen, of dit in de stilte aandacht en ruimte geven is heel persoonlijk.

Over deze morele ambitie kun je in verschillende artikelen in deze Vriendenkring telkens met heel verschillende invalshoeken lezen.

Ik hoop dat door het lezen van deze Vriendenkring jouw 'Innerlijk Licht' helderder wordt, intenser, en dat je daardoor zowel jezelf meer liefde kunt geven als jouw liefde als vredeszaadjes kunt zaaïen en water geven.

Sytse Tjallingii (redacteur Vriendenkring)

Pelgrimsgebed

Amanda Strydom-ingezonden door Jannie de Jong- Vlas

*Vader God U ken my naam
My binnegoed en buitestaan
My grootpraat en my klein verdriet
My vashou aan als wat verskiet.*

*U ken my vrese en my hoop
Die pad wat ek so kaalvoet loop
Die pad het U lankal berei
U maak die pad gelyk vir my.*

*Alle pelgrims keer weer huistoe
Elke swerwer kom weer tuis
Ek verdwaal steeds op U grootpad
Soekend na U boardinghuis.*

*Moeder God U ken my waan
My ego en my regopstaan
Die drake waarteen ek bly veg
U wys my altyd weer die weg.*

*U het my met U lig geseën
Die lig strooi ek op iedereen
Net U weet hoe my toekoms lyk
Ek het niks, U maak my ryk.*

*Alle pelgrims keer weer huistoe
Elke swerwer kom weer tuis
Ek verdwaal steeds op U grootpad
Soekend na U boardinghuis.*

Amanda Strydom

https://www.youtube.com/watch?v=fTsYx8W_2w0

In memoriam Rommel Roberts

Door Marlies Tjallingii

Vrijdag 17 mei hoorden we dat onze vriend Rommel Roberts is verongelukt in Kaapstad, in Zuid Afrika.

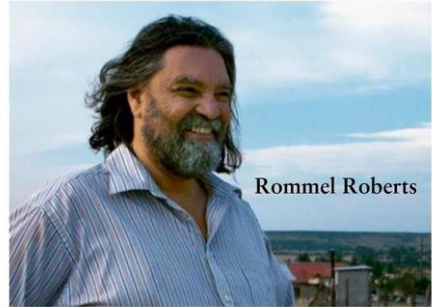
We hebben hem voor het eerst ontmoet bij een Quaker Conferentie in Zimbabwe, waar hij was met zijn toenmalige vrouw. Dat was in januari 1984. Wij woonden toen in Mozambique en reden met onze Renault 4 door Zuid Afrika naar Zimbabwe.

Voor ons was dat voor de eerste keer

dat we een Quaker conferentie mee maakten en dat heeft diepe indruk op ons gemaakt. Sinds die tijd hebben we Rommel op verschillende bijeenkomsten in Botswana en Zuid Afrika ontmoet. Ook kwam hij ons een aantal keren opzoeken in Nederland. Hij was een keer te gast bij de meeting in Bennekom. In het voorjaar van 1989 bezocht hij Maputo samen met twee andere Quakers uit Zuid Afrika. Het doel van dit bezoek was om hen met eigen ogen en oren kennis te laten maken met de politieke situatie in Mozambique die mede door de Zuid Afrikaanse politiek van Apartheid in stand werd gehouden. In die tijd werd de Renamo, die tegen het Frelimo in opstand kwam, gesteund vanuit Zuid Afrika. Zuid Afrika trainde Renamo om wrede daden tegen de bevolking te plegen. Samen met Henry van der Merwe en nog een andere Quaker logeerden ze bij ons. Ik heb toen met hen vluchtelingen kampen bezocht en ook hebben we voormalige kind soldaten geïnterviewd. We hielden contact met Rommel, die ook veel werk heeft verzet in het Peace Centrum dat door de Quakers werd gestart in Zuid Afrika. In een eerdere Vriendenkring hebben we zijn boek "Seeds of Peace" beschreven, waarin hij vertelt over vrouwen en mannen in Zuid Afrika die zich hebben ingezet voor vrede.

De laatste keer zagen we hem bij de viering van zijn 70ste verjaardag in Zwitserland. Maar onze schoondochter Petra werkte met hem samen in 2022 en 2023 toen zij samen met Maarten en de kinderen in Kaapstad woonden. We herinneren hem als een bevlogen voorvechter voor vrede en democratie. Hij was in Kaapstad op weg om een bijeenkomst over de verkiezingen toe te spreken toen hij werd aangereden en verongelukte.

Hij werkte in de jaren zeventig samen met Desmond Tutu als de nationale ontwikkelingswerker toen Tutu net de algemene secretaris was van de Raad van Kerken.

Rommel Roberts

Seeds of Peace

Stories of silent Heroes and Heroines in South Africa

Hij organiseerde veel leiderschapsprojecten en heeft heel veel voor de jeugd gedaan ook met zijn huidige vrouw Robin.

Ik zing regelmatig het lied dat ik van hem leerde:

Zijn email adres was: singingrhino.

Ik heb in ieder geval dit lied als herinnering aan deze vredesman.

In zijn boek 'Seeds of Peace' focust Rommel Roberts op gewone mensen die verandering hebben bewerkstelligd in Zuid Afrika door hun moed en toewijding, maar die nooit

erkenning hebben gekregen. In alle verhalen gaat het over dappere mannen en vrouwen die op verschillende manieren protesteerden voor mensenrechten. Rommel speelde hierin een belangrijke rol met zijn geweldige geestdrift en zijn geweldloze inzet die mede tot verandering in Zuid Afrika heeft geleid. Veel van de acties waren succesvol.

Citaat uit zijn boek:

'In Zuid Afrika is de strijd voor vrijheid grotendeels gewonnen door geweldloze middelen – 95% van de strijd was geweldloos. De geweldloze basis werd gelegd in de jaren voor de overgang naar democratie in 1994.'

In dit boek vertelt hij over zijn ervaring in de gevangenis, waar hij heel slecht behandeld wordt. Hij heeft een achtergrond van kloosterleven en hij heeft veel kennis van de bijbel. In de gevangenis wordt dit sterk op de proef gesteld, totdat hij een complete overgave aan God ervaart. Hiermee benadert hij ook zijn bewaker, die hij als mens ziet. Langzamerhand leidt dit er toe, dat de vrouw van de bewaker extra eten maakt dat hij kan delen met Rommel. Als hij de man, later als hij vrij is uit de gevangenis, bij een winkelcentrum tegenkomt, omhelzen ze elkaar. Dat is heel emotioneel.

Hij werd lid van de Quakers in Kaapstad toen hij in de Pollsmore gevangenis zat. Hij organiseerde bewoners comités in de sloppenwijken bij Kaapstad voor betere leefomstandigheden. Met hen organiseerde hij een zit-in demonstratie van mensen uit de sloppenwijken in de St George Kathedraal. Hij motiveerde de Quakers in Kaapstad om het Quaker Peace Centre te starten. Hij begon samen met zijn vrouw Robin het Hilltop Centre, in het oosten van Zuid Afrika. Hier werkte hij in projecten om de ontwikkeling van mensen te stimuleren door tuinieren, aardewerk, projecten met kinderen en met hen leiderschapskwaliteiten te ontwikkelen.

Voor ons is het een schok dat hij zo verongelukt is en we leven mee met zijn vrouw en verdere familie en vrienden met wie hij samenwerkte.

*Love one another,
Love one another and bring each
other home
Take one another's burdens
Share each other's joys
So care for another*

Opening van de Algemene Vergadering

door Marielke Nieuwerth van der Akker assistent-schrijver van de AV.

Als thema van deze Algemene Vergadering (AV) hebben wij het thema 'vrede zaaien'. Vanuit de stilte opent de assistent schrijver de Algemene Vergadering met de woorden:

“Wat kan ons kleine groepje nu en in deze tijd van krankzinnige bewapening en aanwakkering van de oorlogsgeest doen om de mensen weer te wijzen op het eerste gebod van Hem, naar wie wij ons noemen?” en hoe zal onze houding straks, wie weet hoe gauw, zijn, als wij voor de keus “Christus” of “Mars” gesteld worden? (Quaker Geloven en Werken, blz 96, Laura vd Hoek, 1936)

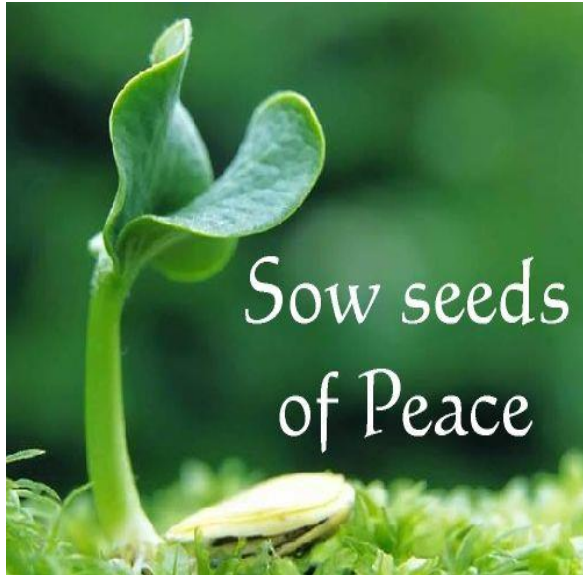
Vrienden, de grote vredesvisioenen vinden we bij de profeten van het Oude Testament:

- Dan zullen zij hun zwaarden omsmeden tot ploegijzers (...) en zij zullen de oorlog niet meer leren.
- Want elke laars die dreunend stampt en elke mantel in bloed gewenteld zal verbrand worden, een prooi van het vuur.

Leo Vroman schreef een gedicht waarin hij zijn angst uitspreekt voor weer een nieuwe dreigende oorlog en eindigt met de volgende regels:

*Kom vanavond met verhalen
hoe de oorlog is verdwenen
En herhaal ze honderd malen
Alle malen zal ik wenen.”*

Ons thema is 'Vrede zaaien.'
Laten wij elkaar dit weekend verhalen vertellen over hoe dat kan, vrede zaaien en hoe de oorlog verdwijnt.

Dagsluiting op Zaterdag van de Algemene Vergadering

Door Jelena Kasteel

Naar een verhaal uit het Boek van Genesis was het mensenras lang geleden verenigd en iedereen sprak dezelfde taal. Samenwerking was geen probleem. Totdat men besloot een stad te bouwen en daarin een hoge toren die tot aan de hemel zou reiken. Maar God bestrafte hun overmoed en creëerde onderlinge spraakverwarring, waarna de mensen elkaar niet meer konden verstaan en de bouw van de stad en de toren gestaakt werd.

Babylon

Niet elkaar kunnen verstaan of begrijpen of meer figuurlijk “geen gezamenlijke taal kunnen vinden” is nog steeds een groot probleem voor de mensheid en het belemmert ons om aan vrede en welzijn voor iedereen te werken. De stille bijeenkomsten zijn dé plekken waar dat geen probleem is. In stilte kunnen we het innerlijk licht en liefde laten spreken en dat zijn de universele talen.

Maar daarbuiten is het nooit overbodig, ook voor de Vrienden niet, om bewust te zoeken naar een gezamenlijke taal. Bij voorbeeld in de zakelijke bijeenkomsten. Het was zo mooi om te zien hoe dat vandaag gelukt was! Maar soms moeten we daarvoor dingen los laten die ons een veiligheidsgevoel geven, zoals oude regels en tradities. Of oude huizen ;-). Want vrede zaaien, dat doen we elke dag en dat moeten we samen doen.

“Er zijn plekken op de wereld waar regels minder belangrijk zijn dan vriendelijkheid” is een citaat uit het gelijknamig boek. En in de eerste 2 versen van een anti-oorlog lied uit de jaren ‘60 horen we:

*“If you smile at me,
I will understand,
'cause that's what everybody
everywhere does
in the same language”*

(Crosby, Stills & Nash).

Het geschenk van dankbaarheid

Peter van Leeuwen

Toen ik bijna 60 was, ontdekte ik de kracht van dankbaarheid. Ik ontdekte, dat ik in mijn leven dingen kon zoeken en vinden, waarvoor ik dankbaar zou kunnen zijn. Dat ik vervolgens in staat was die gevoelens van dankbaarheid in mijzelf op te roepen. Die dankbaarheid te doorvoelen, te ervaren.

Het is een verheffende ervaring.

Prima in te zetten wanneer het niet voor de wind gaat. Ik besepte dat dankbaarheid een kracht is, een mentale kracht, zoals het aanspannen van een spier een fysieke kracht is. Ik heb het toen een tijdje ingezet als een bewuste gewoonte. Bij een dagelijkse onplezierigheid, katheteriseren, nam ik mij voor steeds drie dingen te vinden om dankbaar voor te zijn. En dat lukte.

Geleidelijk is dankbaarheid een wat grotere plek in mijn leven gaan innemen. Het groeide minstens uit tot dankbaarheid voor het leven zelf. En daarbinnen zijn er zoveel zaken te vinden, waarvoor ik dankbaar kan zijn, en dankbaar ben. Wat een geschenk! Het is alsof ik met die spier ben gaan trainen en dat het me geleidelijk gemakkelijker afgaat.

Die dankbaarheid inzetten begon ooit, 18 jaar geleden, door vanuit een ziekbed naar het wonder van mijn twee handen te staren. Die vingers, die huid, die lijnen, die asymmetrische bloedvaten als prachtige riviertjes. Dankbaarheid, besef ik, komt dus heel dicht bij verwondering en het gevoel gezegend te zijn. Ik heb niet zo'n behoefte dat verder te analyseren, want ik weet inmiddels dat allerlei positieve gevoelens en ervaringen bij elkaar horen. Zoals het tegenhouden daarvan, allerlei negatieve gevoelens, ook bij elkaar horen.

Psychiater Elizabeth Kübler-Ross spreekt van twee grond emoties, liefde en angst waaruit de rest voortkomt. "We moeten voortdurend voor liefde kiezen om onze ziel te voeden en angst weg te jagen, net zoals we eten om ons lichaam te voeden en honger te verdrijven." (Zie Vriendenkring mei 2021 bladzijde 15. <https://www.quakers.nu/wp-content/uploads/2022/05/Mei-2021-Vrkr.pdf#page=15>).

Terug naar dankbaarheid. Als Vriend met een lange leerschool in Den Haag, besef ik dat ik dankbaarheid helder ben tegengekomen bij vroegere Vrienden: Bij de al ongeveer blinde Miep, bij Frits en Margret, Dick en Tia, Fie, Rose, noem maar op. Ook bij de terminaal zieke Ineke. In feite zie ik dankbaarheid bij heel veel Vrienden helder schijnen. Het geschenk voor mij is het besef dat ik die kracht bewust kan kiezen en dat aangeleerd heb. Mag ik het ook "liefde voor het leven" noemen? Ik hoop het nog lang mee te mogen dragen.

*Niet het geluk maakt
ons dankbaar, maar
dankbaarheid maakt
ons gelukkig*

Veiligheid opnieuw doordenken

Bron: <https://samenveilig.earth/>

Zoals velen van jullie weten werkt de Werkgroep Inclusieve Veiligheid al geruime tijd aan een nieuw perspectief op het veiligheidsbeleid, mede aan de hand van een scenariostudie uitgevoerd door de Duitse kerken. Deze gedegen en uitvoerige scenariostudie is in de afgelopen periode vertaald in het Nederlands alsmede geactualiseerd en bewerkt voor de Nederlandse beleidscontext. Momenteel wordt het gedrukt.

De Werkgroep Inclusieve Veiligheid organiseert daarom tijdens de Vredesweek 2024 een bijeenkomst waar het boek zal worden gepresenteerd.

In een wereld die wordt geteisterd door oorlogen en waar gesprekken hierover worden gedomineerd door het militaire narratief vinden wij dat er grote behoefte is aan een hoopvol perspectief op een alternatief veiligheidsbeleid. Hierbij nodigen we jullie uit om met ons mee te komen denken over dit nieuwe perspectief en mee te praten over het opzetten van een campagne om dit alternatieve beleid in Nederland gestalte te geven in de komende jaren.

Tijd: 14 September, ongeveer 10:00 uur tot 16:00 uur. Plaats Johanneskerk Amersfoort.

Aanmelden via info@veiligheid.earth.

Geïnteresseerden die zich aanmelden ontvangen in de loop van augustus/begin september meer informatie over het programma.

Dit zal in grote lijnen bestaan uit de presentatie van het boek, paneldiscussie en uitwisseling in kleine groepen.

Zet die datum vast in jullie agenda en zegt het voort!

Henk van Apeldoorn, Henk Baars, Johannes Borger, Kees Nieuwerth en Jan Schaake

Johannes Borger bij de vorige bijeenkomst

Van IKV naar PAX.

Martine Kuipers

IKV (Inter-Kerkelijk-Vredesberaad).

Tijdens de AV 2023 ben ik benoemd als afgevaardigde van de Quakers in het bestuur van het IKV, na een lange periode van afwezigheid. Het is inmiddels 25 jaar geleden dat de Quakers zich terugtrokken uit het IKV bestuur, omdat het pacifistische gedachtengoed onvoldoende aandacht kreeg als gesproken werd o.a. over de oorlogen in Joegoslavië en Irak.

In 1977 daarentegen was het IKV heel bekend geworden met de campagne tegen nucleaire wapens: Help de kernwapens de wereld uit, om te beginnen uit Nederland.

In de afgelopen 25 jaar is de positie van het IKV sterk veranderd. De contacten met de collega's van Pax Christie werden steeds intensiever. In 2006 werd de Stichting Samenwerkingsverband IKV Pax Christie opgericht en vanaf 2007 werkt deze organisatie onder de naam PAX in een gezamenlijk kantoor in Utrecht met een team van betaalde medewerkers.

Ik vind het nog steeds moeilijk om te begrijpen wat ik als afgevaardigde in het IKV bestuur in dit samenwerkingsverband kan betekenen. Naast het IKV bestuur is er ook de "Pax Christie ledenraad" en aan de top staat het overkoepelende PAX-bestuur waar het beleid van PAX wordt bepaald. Om een beeld te krijgen van de activiteiten die hieruit voortvloeien verwijs ik jullie graag naar de website www.paxvoorvrede.nl. Wat in al die jaren niet veranderde is het jaarlijks gezamenlijk organiseren van de Vredesweek.

Op 14-11-'23 hebben PAX, Oxfam Novib, Amnesty International en The Human Rights Forum de Nederlandse staat voor de rechter gedaagd in verband met de uitvoer van F35 onderdelen naar Israël. Ons Genootschap heeft deze actie financieel gesteund en daarmee de eerste handeling verricht sinds onze "herintreding". Hopelijk volgt er meer.

Meer informatie:

- *over de geschiedenis van het IKV: https://nl.wikipedia.org/wiki/Interkerkelijk_Vredesberaad*
- *over Pax: <https://paxvoorvrede.nl>*
- *-wil je weten hoe jij over vrede denkt: gebruik de vredeswijzer: <https://paxvoorvrede.nl/acties/vredeswijzer>*

SIVMO

Bron: <https://sivmo.nl/>
SIVMO werkt aan een
rechtvaardiger Israël

SIVMO steunt Israëliische vredes- en mensenrechtengroepen die:

- Streven naar een gelijkwaardige en harmonieuze samenleving voor alle inwoners van Israël en de Palestijnse gebieden,
- Opkomen voor en steun geven aan slachtoffers van onrecht en ongelijke behandeling,
- De Israëliische maatschappij bewust maken van mensenrechtenschendingen en gevolgen van de bezetting,
- Allen (Israëli's, Palestijnen en anderen) die streven naar een rechtvaardige oplossing en beëindiging van de bezetting zien als partners.

Groepen die bij SIVMO zijn aangesloten: Combatants for Peace, The Parents Circle, Physicians for Human Rights, B'Tselem, Activestills, Breaking the Silence, Machsom Watch, HaMoked, Kav LaOved, Mossawa, New Profile, Public Committee Against Torture in Israel, Rabbis for Human Rights, Sadaka-Reut, en Zochrot

Op 12 mei is er een gezamenlijke herdenking geweest van Israëlische en Palestijnse.

Vorig jaar keken online honderdduizenden mensen live mee met deze unieke ceremonie, waarin het leed van Palestijnen en Israëlische gezamenlijk wordt herdacht. De bijeenkomst wordt georganiseerd door onze groepen Combatants for Peace en The Parents Circle. Combatants for Peace: (oud) soldaten voor Vrede “We erkennen elkaars pijn” Deze herdenkingsceremonie neemt in beide samenlevingen een belangrijke rol. “We hebben zoveel gemeen, we zijn het over zoveel dingen eens.”

The poster has a dark teal background with a central illustration of a small, budding tree with green leaves. Above the tree, several white teardrop shapes are scattered across the sky. The text is in white and dark teal. At the top, it reads 'The 19th Israeli-Palestinian Joint Memorial Day Ceremony'. Below that, it says 'Sharing Our Humanity, Honoring Our Children. Stop The War.' At the bottom, it provides streaming information: 'Online streaming 12th May 8:30pm Jerusalem | 6:30pm London | 1:30pm New York | 10:30am Los Angeles'. There are small logos in the bottom left and right corners, including one for 'COMBATANTS FOR PEACE'.

Quakers als slavenhouders

Door Martin Kelley, uit *Friends Journal*

Avis Wanda McClinton is een zwarte Quaker-conservator en werkt bij het Haverford College. Zij werkt in een project over de gegevens van Quakers die mensen tot slaaf maakten. Ze drukt diepe emoties en verontwaardiging uit over de geschiedenis van het slavenhouden van Quakers, waarbij ze de menselijkheid van de tot slaaf gemaakte individuen benadrukt en de noodzaak om rekening te houden met deze pijnlijke erfenis. Avis benadrukt de rijkdom en privileges die over de rugen van de slaven zijn gebouwd, en roept Quakers op om hun verantwoordelijkheid te nemen en herstelbetalingen na te streven. Ze is gedreven om het lot te achterhalen van de 339 tot slaaf gemaakte mensen die in de archieven worden genoemd, en beschouwt dit als een essentiële daad van waardigheid en rechtvaardigheid. Gedurende de hele periode worstelt Avis met de complexe en vaak ongemakkelijke realiteit van de Quaker-geschiedenis met betrekking tot slavernij.

Een interview met Mary Crauderueff en David Satten-López. Quaker and Special Collections van Haverford College is een nieuw project begonnen met de naam “Manumimitt: The People Enslaved by Quakers.” David Satten-Lopez heeft zich vooral geconcentreerd op deze vrijlatingsdocumenten en op het digitaliseren van de papieren van Rufus Jones. Als curator van de Quaker Collections doet Mary Crauderueff alles, van het samenwerken met onderzoekers tot het samenwerken met donoren om materialen te verzamelen, beschrijven en organiseren; ze werkt ook met werkstudenten en met Quaker-instellingen waarvan de archieven in de bibliotheek liggen.

Martin Kelley: Wat is een vrijlatingsdocument precies? Wat doet het? En hoe ziet een echt vrijlatingsdocument eruit? David Satten-López: Een vrijlatingsdocument is een juridisch document dat belooft iemand die tot slaaf is gemaakt, te bevrijden. In deze context hebben we het over de Amerikaanse slavernij. Manumission heeft in veel verschillende vormen van slavernij bestaan, waarbij doorgaans wordt verwezen naar de bevrijding van een tot slaaf gemaakte persoon. Maar in deze context is het vooral in Amerika waar gestolen Afrikaanse mensen voorkomen.

Manumissies zijn vaak standaardpapierformaten, soms misschien halve

'Ben ik niet een man en een broer?'

'Illustratie uit de publicatie uit 1837 van het antislavervrijgedicht van John Greenleaf Whittier, 'Our Countrymen in Chains'. Houtsnede.

vellen. Het kan een vel papier van normaal formaat zijn met twee manumissions, één bovenaan en één onderaan.

Ze beloven iemand onmiddellijk of in de toekomst te bevrijden. Er zijn niet veel details over de vraag of die belofte ooit volledig is vervuld of niet. Deze documenten zijn overgedragen aan de Quaker jaarvergaderingen en de kwartaalvergaderingen, en daarom hebben we ze. En dus was er in dat opzicht tenminste een soort proces dat Quaker-leden zouden doorlopen om aan hun vergadering te laten zien dat ze het eens waren met de regels.

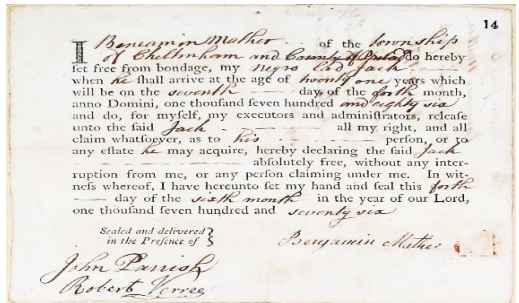
Manumissions zijn vaak formeel en soms zelfs invuloefeningen. Omdat het een juridisch document is, moeten er protocollen op het document staan, zodat het juridische status heeft, zowel voor de bijeenkomst – om duidelijk te kunnen begrijpen wat er is gebeurd – als voor de persoon die werd vrijgelaten.

MK: Dus de manumissions die je hebt zijn specifiek voor de archieven van de grotere Quaker-lichamen. Kunt u ons daar iets over vertellen, over de jaarlijkse bijeenkomst die vereist dat Vrienden zich terugtrekken uit de slavernij?

DS-L: Vaak denk ik dat de motivatie voor slavenhouders om hun slaven te bevrijden niet noodzakelijk voortkwam uit een eureka-moment dat slavernij verkeerd is; het lijkt vaak onder sociale druk te zijn gebeurd. Voor deze mensen was het belangrijk dat ze tijdens hun bijeenkomsten een goede reputatie hadden.

Slavenhouders zouden mensen hun vrijheid geven omdat ze een goede reputatie wilden hebben tijdens hun bijeenkomsten. Voor zover ik het begrijp, klinkt het alsof slavenhouders nog steeds kunnen deelnemen aan de meeting tijdens hun bijeenkomsten, maar gewoon geen goede reputatie hebben. Dus wat is het probleem als je geen goede reputatie hebt? Maar dat was belangrijk voor deze mensen; ze wilden een goede reputatie hebben.

De manier waarop Quakers ertoe komen slaven te bezitten, omdat dit een verwerpelijke overtreding is, is een lange weg; het kost veel tijd om iets als oneigenlijk te identificeren. We hebben brieven naar verschillende bijeenkomsten gestuurd waarin de slavenhandel aan de kaak wordt gesteld, maar niet het slavenbezit. Er zijn debatten in de notulen van de vergaderingen over deze brieven die zijn aangenomen, maar dat is niet nodig.

vrijlatingsdocument

Ubuntu, Quakers en ik,

Door Marlies Tjallingii,

Ubuntu is het thema van Quakers en ik op 16 mei jl. Wat is het bijzonder om in stilte met de foto van de in een kring te beginnen. Ze zitten met de voeten naar elkaar toe. Wat een mooie verbinding komt daar in naar voren. Al die voeten die samen een soort mandala vormen of de kern van een bloem, waar de zaden in ontstaan. Hoe krijgt de fotograaf het voor elkaar om die kinderen zo geconcentreerd bij elkaar te zetten met al die voeten en ook hun

hoofden in een kring. De kinderen zijn als een bloem met een mooi centrum. Zonder woorden beginnen we met dit beeld van Ubuntu.

Een Quaker vriend uit Kenya, Hezron Matsitsa, secretaris van FWCC Peace and Justice, deelde dit beeld tijdens de EMES jaar vergadering online in zijn inleiding over Ubuntu.

De vragen die de start zijn van ons gesprek komen uit de Power Point van Hezron en zijn een soort samenvatting van wat Ubuntu is volgens Hezron:

- Wat aan de enkeling gebeurt, gebeurt aan de hele groep en wat de groep, de gemeenschap of het land overkomt, overkomt het individu.
- Mensen, land, omgeving en spiritualiteit zijn met elkaar verbonden. Het individu kan alleen maar zeggen: Ik ben omdat wij zijn en omdat wij zijn, daarom ben ik (Mbiti, 1969)
- In het Afrikaanse socialisme gaan trouwerijen, begrafenissen en landbouw over gemeenschap
- Socialisering benadrukt collectivisme, zoals het opvoeden van kinderen, opleiding, disciplineren (het kind behoort aan de gemeenschap)

Onze startvraag is: waar beleef ik Ubuntu?

Op de dag van onze bijeenkomst is het akkoord van de vier politieke partijen bekend geworden. Ik zie een huilende Erik van der Burg op de tv. Zijn spreidingswet wordt weer afgeschaft. Is dat Ubuntu?

De vraag die bovenkomt: creëren we met deze ideeën meer gemeenschap? Is het woord gemeenschap hetzelfde als Ubuntu? Minder vluchtelingen toelaten en minder voor ontwikkelingssamenwerking? Misschien komen er juist

daardoor wel meer vluchtelingen.

In ons gesprek komen allerlei associaties op naar aanleiding van de foto, zoals de haren van de kinderen, die roepen de tekst op uit Mattheus 6: “Zelfs de haren op jullie hoofden zijn geteld.”

Als kleuterjuf was het nog niet zo gemakkelijk om kinderen zo stil te laten zitten in een kring, wat knap van de fotograaf. Duidt dit ook op het verschil tussen culturen, onze kinderen die allemaal graag zelf iets doen en Afrikaanse kinderen die meer met de groep mee zouden doen?

Hier komt ook de spanning tussen Ik als individu en het lid zijn van een gemeenschap. Hoe voelt het voor ons om te zeggen: kinderen behoren toe aan de gemeenschap. Hoeveel ruimte is er dan om zichzelf te zijn? Wat gebeurt er als je een buitenbeentje bent? We voelen een spanning tussen behoren tot een gemeenschap en het individu.

We horen de tekst van Kahlil Gibran uit de Profeet over kinderen:

Je kinderen zijn je kinderen niet.

Ze zijn de zonen en dochters van 's levens hunkering naar zichzelf.

Ze komen door je, maar zijn niet van je,

en hoewel ze bij je zijn, behoren ze je niet toe.

Hoe hangt dit samen met Ubuntu? Hier is de spanning tussen onze ik-cultuur versus de Afrikaanse wij-cultuur. Hoe kan dit samengaan? Van de gemeenschap en toch van zichzelf, hun eigen weg gaand.

Van de kinderen gaan we naar de wereld en hoe we ons verbonden voelen met de wereld en de mensen om ons heen.

Wat er in de wereld gebeurt, gebeurt ook in mij. Als mijn tegenstander te weinig doet om mij te begrijpen, wat doe ik dan om mijn tegenstander te begrijpen? Hij is als het ware een spiegel voor mij. Mijn tegenstander moet zich niet omkeren, ik moet me omkeren. Welke negatieve gevoelens roep ik op bij de ander? Wat kan ik anders doen om de tegenstander te begrijpen?

Van je vijanden kun je het meeste leren. Ubuntu bereik je ook door elkaar te zegenen, dat geeft een speciale verbinding.

Wat betekent gemeenschap voor ons? Zijn we er voor elkaar of moet je alles samen doen? Als je graag dingen alleen doet, voelt alles samen niet zo goed. Ook hier het spanningsveld tussen samen alles doen en elkaar ruimte geven. Ook de verbondenheid met de natuur is er als we wandelen. De ervaring van de verbondenheid met de natuur, de platen en dieren, het ritselen van de bladeren en ook met de mensen die we ontmoeten. Wandelen is fysiek en ook goed voor de geest..

We hebben het over compassie. Maar het is niet zo goed dat anderen mijn pijn voelen, wel is het fijn als de ander zich betrokken voelt. Als we zeggen dat God in onszelf is, dan zijn we daardoor verbonden met elkaar. Als we

dat kunnen ervaren is er ubuntu.

Hoe kun je een gemeenschap vormen en daarin iedereen opnemen, ook als iemand een buitenbeentje is? Misschien hebben we zelf ook wel het buitenbeentje gevoel gekend.

We zien elkaar op zoom met de negen beelden voor ons. Hierbij ervaren ook Ubuntu. Door omstandigheden heeft een van ons weinig contacten en ook weinig discipline om contact met de Geest te maken, wat juist zo nodig is. Door een val kunnen we op een ander spoor komen en dat kan een hele uitdaging zijn als de pijn veel is, kan de ervaring van Ubuntu weg zijn.

Een van ons werkt met groepen in veel verschillende landen. Dat geeft ook verbinding, terwijl het in de eigen plaats niet echt aanwezig is. Bij de groepen gaat om ruimte geven om met elkaar te praten.

Een ziekenhuis ervaring van een van ons geeft wel het gevoel van Ubuntu door de goede zorgen die er zijn, terwijl een ander juist de verbinding niet voelde. Mijn omgeving speelt daarin ook een rol.

Misschien is ook een belangrijk aspect van Ubuntu het hebben van compassie. Daarbij gaat het om ook voor jezelf te zorgen: compassie en empathie met jezelf zijn cruciaal bij het zorgen voor of mee leven met de ander.

We krijgen weer genoeg om mee verder te gaan en sluiten af met een kort moment van stilte.

Nog een mooi verhaal over Ubuntu:

Een antropoloog stelde een spel voor aan kinderen in een Afrikaanse stam.

Hij zette een mand met fruit bij een boom en zei tegen de kinderen dat de eerste die de vruchten zou vinden ze allemaal zou winnen. Toen hij zei dat ze konden rennen, gaven ze elkaar de hand en renden ze samen. Toen gingen ze samen zitten en waren blij met de vruchten. Toen hij vroeg waarom ze op die manier renden want ook een van hen had alle vruchten voor zichzelf kunnen nemen. Zij antwoordden: "Ubuntu, hoe kan een van ons gelukkig zijn als de anderen verdrietig zijn?"

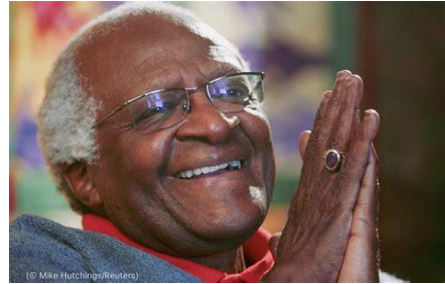
Wat is Ubuntu?

(bron: [Wikipedia nl.wikipedia.org/wiki/Ubuntu_%28filosofie%29](https://nl.wikipedia.org/wiki/Ubuntu_%28filosofie%29))

Nelson Mandela verklaarde Ubuntu met een metafoor: Als een reiziger door een land trekt en bij een dorp stopt dan hoeft deze niet om voedsel of water te vragen. Zodra hij stopt, geven de mensen hem eten en nodigen hem uit. Dit is slechts één aspect van Ubuntu, want er zijn verschillende aspecten. Ubuntu betekent niet dat mensen niet rijk mogen worden. De vraag is, Verrijk je jezelf om de gemeenschap om je heen in staat te stellen zich te verbeteren?

Desmond Tutu heeft uit de Ubuntu-filosofie een Ubuntu-theologie ontwikkeld. Omdat een mens alleen waarlijk mens kan zijn in gemeenschap met anderen ('Ik ben omdat wij zijn') weerspiegelt de kerkgemeenschap het Ubuntu-ideaal: in de kerkelijke gemeenschap worden zowel spirituele als aardse goederen gedeeld (Vgl. Hand. 4, 32-35) en vindt de ontmoeting plaats tussen mensen onderling die geschapen zijn naar het beeld van de Drie-ene God.

Ubuntu kun je vertalen of omschrijven als: (zie ook binnenkant achterblad)

- "Eén-zijn"
- "Menselijkheid tegenover anderen"
- "Ik ben omdat wij zijn"
- Menselijk worden door anderen
- *Ubu is abstract zijn, Ntu is de levenskracht; samen brengen zij het leven voort.*
- *Wat er met het individu gebeurt, gebeurt met de hele groep, en wat er met de hele groep, gemeenschap of land gebeurt, gebeurt met het individu.*
- *Mensen, land, milieu en spiritualiteit zijn nauw met elkaar verbonden. Het individu kan alleen maar zeggen: 'Ik ben omdat wij zijn; en aangezien wij zijn, daarom ben ik'*
- *Duidelijk zichtbaar in het Afrikaanse socialisme – bruiloften, begrafenissen en landbouw gaan over gemeenschap (bulala, umoja, undugu)*
- *Socialisatie legde de nadruk op collectivisme, inclusief het opvoeden van kinderen – scholing, discipline (het kind behoorde tot de gemeenschap)*

Hoe ik een Quaker-Universalist werd

Door Jelena Kasteel

Tot 2020 wist ik niks over Quakers. Ik had een vaag idee over een Amerikaanse Christelijke sekte waar mensen in het zwart gekleed waren en mannen droegen altijd hoeden en vrouwen kapjes. De afbeelding op de haver-mout doos droeg zeker bij mijn beeldvorming. Toen zag ik een Britse misdaadserie “Paranoid” waar één van de hoofdpersonages een Quaker vrouw was. Er waren een paar scènes van een stille bijeenkomst die mij nieuwsgierig maakten. Op Internet was gelukkig voldoende over Quakers te vinden en er ging een wereld voor mij open. Ik las dat er geen kerk en geen priesters zijn en hun kernwaarden kon ik makkelijk delen. Verder vond ik dat er ook in Nederland Vrienden waren en dat er een groep in Bennekom was, een kwartiertje rijden van mijn nieuwe woonplaats. Over toeval gesproken...

Maar eerst even een terugblik naar mijn kindertijd. Ik ben geboren en opgegroeid in Kroatië, waar toentertijd atheïsme de officiële religie was. De Katholieke kerk was altijd de dominante kerk in Kroatië geweest, zelfs in de socialistische tijden en zodoende is het een onderdeel van mijn culturele achtergrond. Ik werd atheïstisch opgevoed, maar sinds ik me kan herinneren heb ik een bepaald gemis ervaren aan spirituele inhoud. Die kon ik helemaal niet vinden bij het Katholicisme en met praktiserende Katholieken kon ik geen gemeenschappelijke taal vinden. Katholieke rituelen waaraan ik af en toe deel moest nemen zoals huwelijksvoltrekkingen of begrafenissen heb ik als zeer onaangenaam ervaren. Ik had het gevoel dat ik op elk moment ontmaskerd zou kunnen worden en iedereen zou zien dat mijn “ziel er niet bij hoorde”. Twee eeuwen geleden was dat een hachelijke situatie geweest. Ergens in mijn jaren 20 heb ik voor het eerst een bijzondere ervaring gehad. Zonder enige aanleiding kreeg ik een heel sterk en duidelijk gevoel dat alles met elkaar onlosmakelijk verbonden was, dat het hele universum één

Quaker Universalist Fellowship

organisch geheel was. De mens is daarin niet alleen een onderdeel van de schepping, maar ook een onderdeel van de Schepper zelf (“dat van God in iedereen”), wat verantwoordelijkheid meebrengt. In de filosofie spreekt men over Pantheïsme, maar dat gevoel is niet adequaat onder woorden te brengen. In ieder geval voelde het voor mij niet als iets bovennatuurlijks, maar als een puur natuurlijke staat van zijn. Waarom ervaart niet iedereen dat altijd? Hebben we dat gevoel ooit kwijtgeraakt en is dat wat er achter het verhaal van de Verdrijving uit het Paradijs staat? Dat gevoel kreeg ik zo ‘n 5 keer in mijn leven en het heeft mijn spiritualiteit sterk beïnvloed. Misschien waren die ervaringen iets wat men in het Christendom genade noemt; iets volledig onverdiend en wat men niet met de eigen wil kan oproepen. Men kan er alleen naar streven.

Door de jaren heen heb ik verschillende boeken over Hindoeïsme, Boeddhisme, Taoïsme en andere geloofstradities gelezen en ook boeken van moderne filosofen en spirituele schrijvers. Af en toe kwam ik een beschrijving tegen die op mijn ervaringen leek. Tegenwoordig bij het herlezen van die boeken of bij het lezen van iets wat nieuw voor mij is, ontdekt ik steeds meer in die teksten de overtuiging dat alles Eén is en dat men in een illusie leeft dat we afgescheiden van de natuur zijn en van elkaar. Ook heel inspirerend vond ik bepaalde populair wetenschappelijke boeken, vooral boeken over natuurkunde en biologie. Er is een stroming in de wetenschap die inziet dat alles in het universum onlosmakelijk met elkaar verbonden is in een dynamisch netwerk en dat niets in feite op zichzelf bestaat en geen definitieve eigenschappen heeft buiten interactie met zijn omgeving en met het geheel.

Wat ik niet kon vinden, was een groep mensen waar ik me in spirituele zin thuis voelde. Een kerk was voor mij geen optie. Ik geloof niet in een bovennatuurlijk wezen buiten het universum, die de boel heeft gecreëerd en zich al dan niet er mee blijft bemoeien. Ik heb verschillende cursussen en bijeenkomsten bijgewoond, maar ik vond niet wat ik zocht. Toen ik op de hoogte kwam van de stille bijeenkomsten bij de Vrienden, was ik er meteen toe aangetrokken. Op de website van de Quakers was er te vinden dat ongeacht zijn geloofsovertuiging iedereen welkom was, zelfs agnosten zoals ik. Zo kwam ik bij de Vrienden in Bennekom. Niemand vertelde me wat ik moest denken of geloven en hun vriendelijkheid en warmte voelden heel oprecht. En waarom bleef ik? Het voelde gewoon goed. Zelfs de zakenvergaderingen. Zo heb ik mijn spirituele thuis gevonden.

Ongeveer 35 jaar geleden moest ik een formulier invullen voor de tijdelijke werkvergunning in Griekenland. Daar was ook een vraag bij over mijn

geloofsovertuiging en ik wist niet wat ik moest invullen. Als ik tegenwoordig zo 'n vraag zou krijgen, zou ik antwoorden: Quaker Universalist. Universalisten zijn Vrienden die verklaren dat mensen uit alle geloofsovertuigingen, inclusief niet-theïsten, toegang tot het spirituele bewustzijn hebben en dat niemand het monopolie op de waarheid heeft. Dat spreekt direct tot mijn hart en mijn overtuiging dat alles Eén is en dat iedereen het op zijn manier kan ervaren. Bovendien is het niet anders dan hoe ik de Vrienden in Bennekom heb ervaren. Ik ben me er van bewust dat niet alle Vrienden die overtuiging delen; sommigen hechten nog zwaar aan hun christelijke wortels. Maar dat mag van mij ook; mijn hart blijft open en als ze hetzelfde doen zullen we elkaar kunnen omarmen.

*“Innerlijk licht,
uiterlijk licht”
Schildering van Je-
lena Kasteel*

Quaker Universalist Fellowship

QUF-stuurgroep: <https://universalistfriends.org/weblog/2023-welcome>

De Quaker Universalist Fellowship is een groep Vrienden die werken

Quaker Universalist Voice

Speaking truth in the global public square...

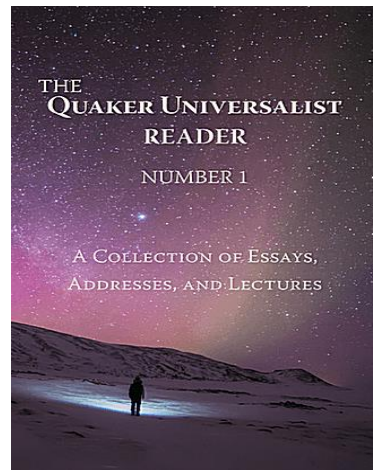
aan het bevorderen van begrip tussen Quakers en mensen uit de diverse spirituele culturen in onze geglobaliseerde menselijke gemeenschap.

De Fellowship haalt voor haar werk inspiratie uit traditionele en gerespecteerde uitspraken van het Quaker-geloof, zoals bijvoorbeeld weergegeven door het volgende citaat:

De nederige, zachtmoedige, barmhartige, rechtvaardige, vrome en toegewijde zielen behoren overal tot één religie, en wanneer de dood het masker afdoet, zullen ze elkaar kennen, ook al maken de verschillende kleurstellingen die ze dragen hen hier tot vreemden.

William Penn

Het werk van de Quaker Universalist Fellowship geeft uitdrukking aan de overtuiging van Vrienden dat er in ieder mens een geest van universele liefde schuilt, en dat een leven waarin compassie centraal staat daarom beschikbaar is voor mensen van alle geloofsovertuigingen en achtergronden. De Fellowship probeert de waardering aan te moedigen voor de diverse wegen naar die geest die beschikbaar zijn in de verschillende spirituele culturen van de mensheid, om onenigheid te overwinnen en om openheid en luisteren te bevorderen onder mensen met verschillende religieuze geloofsovertuigingen. Bij de uitvoering van dit werk werken we samen met Vrienden uit alle takken van het Quakerisme en met vertegenwoordigers van andere spirituele tradities, in de hoop dat het religieuze geloof, hoewel divers, een kracht zal worden die de menselijke familie eerder verenigt dan verdeelt. Wij proberen die eenheid te koesteren door levens van eenvoud, nederigheid, rechtvaardigheid, barmhartigheid en vrede, zodat het een baken wordt dat de menselijke familie samenbrengt in liefde en dienstbaarheid aan al het aardse leven.

Publicatie van Quaker Universalist Fellowship

Steun het werk van Charles Tauber

Door Charles Tauber

<https://www.cwwpp.org/>

CWWPP

Lieve vrienden,

Hoewel ik wekelijks de online Meeting for Worship bijwoon en probeer naar de ‘Quakers en ik’ Meetings te komen, is het alweer een tijdje geleden dat ik velen van jullie rechtstreeks heb gesproken. Een aantal van jullie doneert aan ons via het Quaker Hulpfonds. Ik ben van plan (dit artikel wordt midden mei geschreven) om tijdens de Algemene Vergadering een samenvatting te geven van ons werk.

Charles

Het doel van deze brief is om jullie een update te geven over waar ik en de CWWPP nu staan.

Ongeveer een jaar geleden werd ik naar het academisch ziekenhuis in Osijek (ongeveer 40 km ten westen van Vukovar) gebracht nadat ik verschillende keren flauwgevallen was op straat. Om een lang verhaal kort te maken: ik heb ongeveer zeven weken in het ziekenhuis gelegen. Mijn aortaklep is vervangen. Het fysieke herstel is goed geweest en ik werk op een niveau dat vergelijkbaar is met dat van vóór de ziekenhuisopname. De ziekenhuisopname, dat wil zeggen de confrontatie met mijn eigen sterfelijkheid, heeft mij psychologisch getraumatiseerd, en daar ben ik nog steeds mee bezig. Ik heb hier geen spiritueel adviseur en ik zou graag contact opnemen met iemand die misschien met mij wil praten.

Hoewel ik in de tijd dat ik offline was in het ziekenhuis verschillende groepen ‘kwijt’ geraakt ben, groeit het aantal groepen nu, en zal waarschijnlijk groter worden dan ooit. We werken nu online in een aantal Afrikaanse landen en zullen in Oekraïne opnieuw beginnen te werken met niet-gouvernementele organisaties en rechtstreeks met begunstigden, en we krijgen steeds meer verzoeken voor nog meer groepen. Ze zijn erg dankbaar voor de kans om hun emoties de vrije loop te laten en onderwijs te krijgen over hoe ze met de psychologische problemen van conflicten en ontheemding kunnen omgaan. De problemen die vaak ter sprake komen zijn huiselijk geweld, depressie, zelfmoord, relationele problemen, geweldloze conflictransformatie, angst, aanpassing aan ontheemding, vaak in kampen, en hoe je een nieuw leven kunt beginnen.

Onze methodologie volgt die van Carl Rogers. We laten ze dus praten en

bepalen waar we het over zullen hebben. De sessies zijn wekelijks en duren 1-2 uur. Soms, heel vaak in sommige groepen, onderwijzen en adviseren zij elkaar, en wij komen er heel weinig tussen. Dat is ons ideaal.

Ze zijn dankbaar dat ze de ruimte en de vaste tijd hebben om samen te komen. Ik kan niet ontkennen dat ik geniet van het werk en het contact met hen. Dit zijn lieve mensen die moeilijke tijden hebben doorgemaakt.

Het trieste is dat het erop lijkt dat geen enkele andere groep dit op dezelfde manier doet als wij, en dat er dus een grote vraag is naar ons werk.

Ik neem deel aan de bijeenkomsten van het FWCC-EMES Service Network en Friends Peace Teams.

Op dit moment verkeren wij in financiële problemen. Zowel mijn collega

Sandra als ik nemen alleen onze onkosten op ons.

Ongeveer 15 jaar lang kregen we steun van een individuele donor uit de VS. Hij was een religieus man en gaf ons genoeg geld zodat we konden overleven. Helaas stierf hij ongeveer drie jaar geleden. Hij heeft ons een kleine erfenis nagelaten die bijna is opgebruikt. Zodra de bureaucratische problemen zijn opgelost – het heeft al meer dan

een jaar geduurd vanaf het moment van de aanvraag – krijg ik een Nederlandse AOW, die wel

helpt maar niet onze kosten dekt, die ongeveer €3000-€4000 per maand bedragen. Een paar Vrienden zijn in de loop der jaren genereus geweest. Mijn gezondheidsverzekering wordt betaald door het Hulpfonds. Wij zijn niet extravagant in onze uitgaven. In wezen bestaan onze uitgaven uit huur, nutsvoorzieningen, eten, autoregistratie, internet en een paar bijkomende kosten. We hebben dringend nieuwe computers nodig, aangezien de computers die we hebben meer dan tien jaar oud zijn en traag zijn, zoals degenen onder jullie die aan Meetings met me hebben deelgenomen, zullen hebben gemerkt. Daarom vragen wij iedereen die mogelijke donoren kent, ons dit te laten weten. Als je rechtstreeks aan ons wilt bijdragen, kunt je dat doen via onze website www.cwwpp.org en/of via het Hulpfonds. Ons bankrekeningnummer staat op de website. Wij willen blijven werken. Wij zien de wanhopige noodzaak van ons werk. Wij beschouwen het werken met actueel trauma en het voorkomen van de overdracht van trauma, wat vervolgens tot nog meer trauma leidt, als essentieel voor vredesopbouw. Ook als je een mogelijke groep begunstigden en/of vrijwilligers heeft met wie je wilt dat wij samenwerken, neem dan contact met mij op. Bedankt dat je ons in Het Licht houdt
Ik verwelkom verder persoonlijk contact via cwwppsummer@gmail.com en mijn mobiele/WhatsApp/Viber-nummer, +385 98 346 753.

Sandra

Een Openhartig Verhaal over Sterven

De spirituele effecten van mijn keuze om mijn vader van de beademing te laten halen.

Pendle Hill pamflet 479, door Sulamith Clearbridge; vertaling Frieda Oudakker.

De beslissing.

Het overleg om mijn vader van de beademing te halen was aangrijpend. Het duurde een tijdje voordat mijn moeder zich in staat voelde om een besluit te nemen. Ik overtuigde haar opnieuw van mijn liefde en steun, wát haar beslissing ook zou zijn. Uiteindelijk besloot zij om de machine de volgende avond te laten stoppen. Op die manier had iedereen genoeg tijd om afscheid van hem te komen nemen.

Toch was nog één iemand in de familie ertégen om dat te doen. Die avond vroegen zij hem onder vier ogen wat hij wilde, maar ze kregen geen ander antwoord van hem. Toen, na een hele dag bezoek, terwijl de uitgebreide familie bleef om ons te ondersteunen gedurende zijn laatste nacht, verdween die persoon een paar uur. Zij vonden een andere dokter die mijn moeder een andere versie vertelde, van hoe het sterven van mijn vader zou gaan. Het proces zou zijn om zijn infuus te vullen met morfine, zodat hij in slaap zou vallen en niet in paniek hoefde te raken als het zuurstofmaker geleidelijk vervangen zou worden door minder krachtige versies ervan. Uiteindelijk zou hij slechts een eenvoudig slangetje in zijn neus over hebben. Dat zou niet genoeg zijn om hem in leven te houden en hij zou in zijn slaap sterven. De dokter schatte in dat het één á twee shots morfine en ongeveer 20 minuten tijd zou kosten om zijn leven te beëindigen.

Toen mijn moeder dit hoorde voelde zij het weer sterker als een soort

moord. Zij raakte weer in de war over het maken van deze keus en zei dat ze dat niet kon doen. Wij – haar twee kinderen en haar schoondochter - zouden de beslissing moeten nemen, We praat-ten er met z'n vieren over.

Ik dacht dat het een marteling voor hem was om lang in zijn huidige zwakte en verwarring te leven, en die zouden beiden ook nog toenemen. Wat is dat voor een leven: iedere keer dat

hij wakker werd niet te weten waar hij was en met zijn handen vast gebonden te zijn aan het bed? Hoe zou het voor mijn moeder zijn om hem iedere keer zo te zien? Hoe zou haar leven zijn, als ze dagelijks bij hem zat, zoals ze steeds bij zijn verblijf in het ziekenhuis gedaan had in de afgelopen 18 maanden? Ze was te oud om dit vol te kunnen houden. Ik zei dat, als hij naar een verpleeghuis zou gaan, wij iedere keer opnieuw voor deze keus zouden staan. Konden wij dat aan?

Uiteindelijk zei mijn broer, in tranen: “Laat hem los!” Mijn schoonzuster zei dat ze meeding in wat mijn broer en ik ook besloten. Als ik het niet met mijn broer eens was zouden we het niet doen en zou mijn vader maar een verpleeghuis gaan. Als ik het met hem eens was zouden we de dokter vertellen dat hij met de morfine kon beginnen. Mijn keus zou bezegelen of mijn vader die avond zou leven of sterven.

Ik was het er mee eens om de machine uit te zetten. We besloten met mededogen, vanuit liefde, dat te doen, maar het voelde onomstotelijk verkeerd om die beslissing voor een ander mens te nemen.

Dit was geen 'schoon' besluit; mijn vader kon nog steeds denken, deed nog steeds wat nodig was voor zijn gezondheid, ondanks zijn woorden van vorig jaar dat hij klaar was om te sterven. Hij probeerde nog steeds zijn longen sterker te maken door af en toe in zijn zuurstofmasker te blazen alsof het een pomp was die zijn longen aanzette tot oefenen – dus, hoe kon hij klaar zijn om te sterven?

Onbewust moet hij dit geweten hebben. Hij had de afgelopen twee weken, tegen drie verschillende mensen, opmerkingen gemaakt over “na mijn dood”. Die woorden had hij in het verleden nog nooit gebruikt; hij had altijd in eufemismen gesproken over de dood. Maar nu had hij drie keer gezegd: ”na mijn dood”. Het lijkt alsof hij het moet hebben geweten. Maar hij keek zo geschokt toen ik hem vertelde dat de dokter had gezegd dat hij niet beter zou worden...

Jouw triomfantelijk lied"

Door Jalal ad-Din Rumi

*Oh, deze laatste dag
Als mijn kist mee beweegt
Denk niet dat mijn ziel
in deze wereld zal blijven.*

*Huil niet om mij, huilend: 'Tragedie,
tragedie',
Je zult alleen maar in de strik van
desillusie terecht komen.
Dát is een tragedie!*

*Als je mijn levenloze lichaam ziet,
schreeuw niet: "Weg, weg!"
Het is mijn moment van hereniging,
Ik kom in de omarming van mijn Geliefde.*

*Als ik in de grond word gelegd
Zeg niet: "Vaarwel, vaarwel.
Want het graf is slechts een sluier
die de pracht van het paradijs bedekt.*

*Als je het vallen gezien hebt
Houdt rekening met het opstaan.
Welk kwaad kan de plaats van zon of maan doen?*

*Wat voor jou een decor lijkt,
is voor mij een opstanding.
Wat voor jou een gevangenis lijkt
is voor mijn ziel een eindeloze tuin.*

*Elk zaadje dat de aarde binnenkomt, zal groeien.
Zou het anders zijn met een menselijk zaad?
Elke emmer die in een put wordt neergelaten, komt vol naar boven.
Moet ik klagen wanneer in plaats van water
Ik Joseph zelf op trek?*

*Zoek hier geen woorden, zoek ze daar.
Zing voor mij in de stilte van je hart.
en ik zal opstaan
om jouw triomfantelijk lied te horen.*

Loslaten

Mijn moeder wilde niet dat wij onze vader ons besluit zouden vertellen. Ik was vol innerlijk conflict en schuldgevoel maar ik gehoorzaamde haar. Ik kon mijzelf er niet toe brengen om haar naar de reden te vragen of naar de weigering. Later die avond hield het mij nog steeds bezig. Wist mijn vader dat het zijn laatste nacht was? Iedereen was gekomen. We hadden het “Shema” gezongen, het gebed dat religieuze Joden als laatste woorden willen zeggen. Mensen hadden afscheid van hem genomen. Hoe had hij het niet kunnen weten?

Hij probeerde niet ons te vragen wat we besloten hadden. Herinnerde hij zich het gesprek wel? Ik zou meer op mijn gemak zijn geweest als we het hem mama’s keus verteld hadden en als we hem de kans hadden gegeven om ermee in te stemmen en zich bewust te zijn van wat er zou gaan gebeuren. Dan zou het ook zijn keus geweest zijn. Het vrat aan mij.

Vervolgens voelde ik mij er alleen in. ‘s Avonds na een lange dag van wachten verlies ik de controle over mijzelf. Ik had dringend behoefte aan een gesprek met een vriend, geen lid van de familie, voor emotionele steun! Ik ging naar de “familie wachtkamer”. Gelukkig was die leeg. Uiteindelijk kon ik iemand bereiken en zij luisterde terwijl ik huilde, snotterde en mij ongecontroleerd uitte, tot dat ik mij in staat voelde om mijn vader los te laten.

Toen ik terug was kwam zuster Brian mijn vaders kamer binnen en begon met het proces. De uitgebreide familie was geweldig. Zij waren urenlang aan het zingen geweest bij mijn vader en hadden het plan om ons te ondersteunen door te blijven totdat hij overleden was. Opnieuw begreep ik niets van de reactie van mijn moeder. Ze zei dat het onzin was om met zijn allen te blijven, dat ze dat niet wilde hebben. Ze zei dat ik moest zeggen dat ze allemaal naar huis moesten gaan. Over waren mijn broer, zijn vrouw, zijn volwassen dochter, mijn moeder en ikzelf. Tweemaal een dosis morfine bracht mijn vader niet in slaap. Ongeveer ieder half uur kwam Brian binnen en deed een nieuwe dosis in zijn infuus. Er gingen uren voorbij. We zaten nog steeds bij hem te zingen. We hadden alle spirituele en serene muziek die we maar konden bedenken gehad en nu zongen we de muziek van musical waar hij van hield, maar wat niet erg gepast leek. Maar hij vond het fijn en een beetje luchtigheid was welkom.

Door zes doses morfine heen bleef mijn vader wakker en nu had hij alleen nog het dunne slangetje met zuurstof.

Vreugde en blijdschap zal het van mij overnemen ...

Je zal mijn rouw omdraaien naar dansen ...

Je zal mijn rouwkleiding verwijderen en mij omringen met vreugde ...

Je zal de vloek veranderen in een zegen ...

Ik zal hen helen

De Heer zal mij kracht geven ...

... Joods gebed

De Gouden Draad van Mijn Leven

The Golden Thread of My Life, a Spiritual Journey with Quakers.

Door Moira Fitt

Boekbespreking door Marlies Tjallingii

Ik kreeg het boekje van Moira van Martin Touwen die sinds lang bevriend is met Tony en Moira Fitt. Tony was de executive secretaris van EMES (in 1998) en zo kwam hij ook in Nederland en heb ik hem ook ontmoet. Moira beschrijft in het boekje haar leven als Quaker en het is bijzonder om haar reis te lezen.

Tony en Moira verhuizen naar Cornwall waar ze met hun zes maanden oude zoon verwelkomd worden in een kleine meeting. Ze beschrijft hoe een wijdingssamenkomst haar stil maakt, alle zorgen loslatend en om een open communicatie kanaal te worden met God en ook met de aanwezige Vrienden. Ze beschrijft op een hele indringende en herkenbare manier hoe ze vanuit de stilte op staat en een gesproken bijdrage geeft. Eerst zich afvragend: zijn mijn benen wel sterk genoeg als ik ga staan om iets te zeggen? Hoe herkenbaar. Onzeker of het wel is wat ik mag bijdragen. “Als we naar binnen gaan in de wijdingssamenkomst, proberen we ons te herinneren dat God de grootste “creatieve luisteraar” is – en als reactie daarop dat we ervoor mogen zorgen dat we ook naar Hem/Haar luisteren, naar de Kleine, Stille Stem in ons”. Ze vertelt over de ervaringen die ze zelf heeft met overgave aan God, met vragen waar ze zelf geen antwoord meer heeft. Ook schrijft ze over Gods’ (mystieke) ervaringen van anderen. Ze komt meer dan 60 jaar in hetzelfde meetinghuis en vraagt zich af: wat maakt dat ik hier iedere zondag naar toe kom, als een magneet die mij aantrekt naar waar mijn geest gevoed wordt. Ze is dankbaar voor de plek waar 300 jaar Vrienden bij elkaar komen en gevoed worden.

Hier komt bij mij de vraag naar boven over de waarde van het hebben van een eigen meetinghuis, waar de energie van zoveel meetings verzameld is. In Engeland zijn de huizen van de Quakers natuurlijk veel ouder dan onze huizen.

The Golden Thread in My Life

– a *Spiritual Journey with Quakers*

Moira Fitt

Ze schrijft over allerlei cursussen op Woodbrooke. Hier heeft ze haar kennis over de historische achtergrond van Quakerisme verdiept. Het Quaker geloof dat leidt tot actie voor mensenrechten, onderwijs, werken aan vrede, respect voor de aarde en gelijkheid van alle mensen.

Moira en Tony zijn een tijd “Friends in Residence” in Pendle Hill, het Quaker studiecentrum bij Philadelphia aan de oostkust van Amerika. Moira hoopt dat ze daar waar kunnen maken wat in overweging 27 staat: “Leef avontuurlijk, om je gaven zo volledig mogelijk in dienst te stellen van God en de Gemeenschap”. Ze deden mee met cursussen en hadden een taak om studenten te begeleiden en mee te doen met andere taken in het huis.

Ik deed een paar keer een cursus in Woodbrooke (AVP en schrijverschap) en voel me meegenomen in haar verhaal over hun tijd daar.

Ze beschrijft ook haar ontwikkeling als genezer. In Engeland is daar veel meer aandacht voor dan bij ons in Nederland. Ze schrijft dat ze meedeed aan een cursus met John Calvi, een begaafd genezer. Daar leert ze ook te herkennen waar je grenzen liggen en burn-out te voorkomen. Ook doet ze mee aan een pottenbakkers cursus. Ook hierbij is het werken vanuit de stilte een belangrijke inspiratie, wat leidt tot verrassende producten.

Hun dochter emigreert naar Nieuw Zeeland en zo gaan ze tussen 2005 en 2015 daar verschillende keren naar toe. Mooi om te lezen over hun verblijf in de Quaker gemeenschap in Whanganui. Het raakt temeer omdat Sytse en ik daar in 2017 /2018 op bezoek gingen tijdens onze reis naar Nieuw Zeeland. We werden daar heel hartelijk ontvangen en het lezen over de ervaringen van Moira en Tony roept ook herinneringen bij mij op.

Een apart hoofdstuk gaat over vroegere mystici, die haar geïnspireerd hebben. Julian of Norwich (1342- 1416) Hildegard von Bingen (1098-1179) Mechtild von Magdenburg (1210-1294) en George Fox (1624-1691).

Het verrassende laatste hoofdstuk gaat over hoe ze ontdekte wat zingen voor haar deed. Bijzonder omdat we als Quakers onze bijeenkomsten in stilte houden. Ik herken het effect dat zingen heeft op mij en ook het verder creatief bezig zijn. Ze citeert John O’Donohue: “... een lied kan ons vangen omdat de menselijke stem onze echte eigen klank is ...” Ze wordt door een Quaker vriend uitgenodigd om mee te doen met een koor, wat ze eigenlijk al heel lang diep in zichzelf gewent heeft om te doen!

Ze weeft door het hele boekje citaten van allerlei mensen die haar inspireren. Ik vond het heerlijk om te lezen en haar inspiratie mee te ervaren.

In 2022 is Moira overleden. Haar dochter Penny heeft het boekje samen met Martin Touwen e.a. kunnen voltooien.

Mocht je het willen lezen, vraag Martin Touwen ernaar. Ik vond het nog niet in Quaker Bookshop Londen.

Het licht zal schijnen aan het einde van dit alles

1 mei 2024, Door Matt Rosen in Friends Journal

Wanneer lidmaatschap en overtuiging uiteenlopen

Elizabeth Hooton wordt vaak beschouwd als de eerste Vriend die overtuigd werd van wat George Fox predikte zelfs voordat de Quaker-beweging zich verenigde. Terwijl Fox voor duizenden mensen in Noord-Engeland predikte, zat Hooton gevangen omdat ze een priester had vermaand.

James Parnell was 16 toen hij naar de gevangenis van Carlisle reisde om een gevangengenomen Fox te ontmoeten, en daar kwam hij helemaal onder indruk van Fox' woorden. Slechts een paar jaar later stierf hij onder de erbarmelijke omstandigheden in de gevangenis van Colchester Castle.

Elizabeth Fletcher was zelfs jonger dan Parnell (slechts veertien) toen ze overtuigd raakte van het wezenlijke van de Quakers. Zij bracht de Quakerboodschap naar Oxford en Ierland voordat ze stierf aan verwondingen opgelopen door een bende Oxford-geleerden.

Deze drie waren duidelijk Vrienden. Zij werden door de prediking van rondtrekkende Quakers tot inzicht gebracht en keerden zich naar binnen. Ze ontdekten de noodzaak om hun leven te transformeren en begonnen de ingevingen te gehoorzamen van een Licht dat er altijd al was geweest. Dit bracht hen tot radicale vormen van getuigenis, waarvoor zij samen met vele andere Vrienden intens hebben geleden. En toch was geen van hen lid van een religieus genootschap zoals wij dat vandaag de dag begrijpen. Formeel lidmaatschap zou nog bijna een eeuw duren. Deze vroege predikers reisden veel te veel om deel uit te maken van een gevestigde geografische gemeenschap,

Matt Rosen is een overtuigd Vriend en lid van Oxford Meeting in het Verenigd Koninkrijk en woont de meetings bij van Oxford Young Adult Friends. Hij is een PhD-kandidaat in de filosofie aan de Universiteit van Oxford, en hij was Cadbury Scholar 2023 aan Pendle Hill.

zoals een plaatselijke bijeenkomst. Deze Vrienden vormden een los netwerk, verenigd door gedeelde inzichten en zorgen, een manier van aanbidden, een evangelisatie-impuls en een groeiend aantal vriendschappen en familierelaties. Hun overtuiging en hun bereidheid om er, indien nodig, voor te lijden, maakten hen Quakers.

In de loop van de volgende eeuw kreeg het lidmaatschap langzaam vorm. In de beginjaren wisten de meeste mensen of je een Quaker was want je woonde bijeenkomsten van excentriekelingen bij, kleepte en sprak onder-

scheidend, en getuigde in het openbaar. Er bestond ook het besef dat ‘Vriend’ zijn werd bepaald door een ontmoeting met een innerlijke realiteit waarvan de uiterlijke vruchten zo duidelijk waren dat er geen procedure nodig was voor bevestiging. Het Quaker zijn bracht veel lijden met zich mee, zoals Hooton, Parnell en Fletcher wisten, en het lijden als Quaker was voldoende legitiem.

Naarmate het Religieus Genootschap van Vrienden groeide en zichzelf formaliseerde, werd het voor vaste bijeenkomsten noodzakelijk om te weten wie financiële steun nodig had en welke geboorten, sterfgevallen en gevangennemen moesten worden geregistreerd. Bijeenkomsten moesten weten wie een belang had in hun gemeenschap en wie terecht namens de gemeenschap kon spreken. Aanvankelijk ontwikkelde het lidmaatschap zich om praktische redenen, langs praktische lijnen. De spirituele betekenis ervan

was secundair; het mocht niet worden verward met overtuiging of innerlijke doop, met vriend worden. Spiritueel gezien was het lidmaatschap een uitvloeisel van het verlangen om in gemeenschap te zijn met anderen die toegewijd waren aan de Waarheid.

In de eeuwen daarna is het lidmaatschap steeds belangrijker geworden, tot het punt waarop het soms de overtuigingskracht overschaduwde. Het onvermogen om hiertussen voldoende onderscheid te maken heeft, naar mijn mening, geleid tot problemen bij de inclusie; zorgen over de betekenis van het lidmaatschap; een verlies van het concept van

overtuiging, zoals dat in de ervaring van de vroege Friends voorkwam; en angsten voor de toekomst van onze samenleving. Ik denk dat we geholpen zouden zijn als we opnieuw het verschil onderkennen tussen overtuiging en lidmaatschap van een bijeenkomst. Dit is ook niet bedoeld om te bagatelliseren, maar om te suggereren dat het zien van hun verschillen de sleutel is om hun potentiële belang voor ons te begrijpen.

Balthasar Bernardstring, “Quaquaresse Qui Priche” (“Vrouwelijke Quakerprediking”), ca. 1736, prentenboekillustratie.

Historisch gezien hebben Quakers lidmaatschap gezien als een verbondsrelatie tussen een individu en een ontmoetingsgemeenschap. Het lijkt een beetje op een huwelijk. Het lid verbindt zich ertoe de gemeenschap te ondersteunen, tot gemeenschap en solidariteit, en de vergadering verbindt zich ertoe het lid te ondersteunen op manieren die zowel pastoraal als praktisch zijn. Het proces van het aanvragen en ontvangen van lidmaatschap erkent dat iemand tot een bepaalde gemeenschap behoort, zoals een Quaker-huwelijk erkent wat God in het leven van een relatie heeft gedaan.

Ik denk dat het mogelijk is om een lid te zijn dat geen overtuigde Vriend is, maar ook een overtuigde Vriend die geen lid is. Velen van ons ervaren perioden van geestelijke droogte waarin onze overtuiging afneemt en het getuigenis van het hart zwak voelt, maar ons lidmaatschap van een ontmoetingsgemeenschap kan constant blijven. Velen behoren tot onze gemeenschappen zonder de innerlijke overtuiging en transformatie te hebben ervaren die de vroege Friends ‘overtuigd zijn van de waarheid’ noemden, en we kunnen nog steeds met integriteit erkennen dat ze erbij horen.

Ik suggereer dat lidmaatschap en overtuiging uiteen kunnen vallen. Een overtuigde Vriend kan uiteraard naar een ontmoetingsgemeenschap worden geleid en vervolgens ertoe worden gebracht om lidmaatschap aan te vragen. Het aanmeldingsproces en de betrokkenheid bij het lidmaatschap kunnen geestelijk diepgaand zijn, en ons geloof en onderscheidingsvermogen worden vaak versterkt door onze bijeenkomsten. Maar overtuigde Vrienden kunnen tot de conclusie komen dat deelname aan een plaatselijke bijeenkomst niet haalbaar is, misschien omdat ze zich – net als Parnell en Fletcher – in een reizende levensfase bevinden. Op dezelfde manier begrijpen geliefde leden van onze ontmoetingsgemeenschappen hun ervaringen in termen van de Quaker-theologie misschien niet, en dat hoeft ons er niet altijd van te weerhouden hun verbondenheid te erkennen en te vieren of hun toewijding aan de gemeenschap en haar praktijken te koesteren.

Dit betekent dat een aanvraag voor lidmaatschap geen test van iemands geloof is, maar een kans voor een individu en een ontmoeting om een bepaalde relatie, die onvermijdelijk zijn ups en downs zal hebben, te erkennen en te versterken. Het betekent ook dat Hooton, Parnell en Fletcher legitieme vrienden waren, hoewel ze nooit lid waren, en dat anderen overtuigd kunnen worden door rondtrekkende predikers, pamfletten of alledaagse ervaringen van de levende Christus buiten de context van een bijeenkomst. De Quakerboodschap zal levend blijven zolang trouwe mensen de ingevingen van hun Innerlijke Leraar herkennen. De structuur en betekenis van bijeenkomsten en lidmaatschap kunnen veranderen, maar overtuigde Vrienden zullen hun Gids herkennen in de ervaring van anderen en elkaar opzoeken; De waarheid staat of valt niet met onze huidige structuren. Zoals de twintigste-eeuwse songwriter Sydney Carter ons eraan herinnert in het nummer ‘George Fox’: ‘Het licht zal schijnen aan het einde van dit alles.’

Ik heb het gevoel dat ik overtuigd was en de wereld door Quaker-ogen zag, lang voordat ik me op mijn gemak voelde om lid te worden. En ik heb het gevoel dat op dagen dat mijn ervaring van de liefde en leiding van Jezus moeilijker toegankelijk is, mijn verbondsrelatie met mijn ontmoeting een soort reddingsvlot is. Beide zijn voor mij enorm belangrijk, maar ze zijn verschillend.

Elizabeth Fletcher was nog maar 14 jaar oud toen ze in 1653 door Fox werd ‘overtuigd’ en begon te reizen als rondtrekkende predikant in de First Publishers of Truth. Rond deze tijd stonden een aantal mannen en vrouwen klaar om hun huizen te verlaten en lange reizen te maken als Quaker-ministers. Het waren gewone mensen, geen predikanten met een speciale opleiding, die hun nieuwe bewustzijn wilden delen. Zij werden de heldhaftige pioniers van de nieuwe beweging en overwonnen onderdrukkers en vervolgers door hun onoverwinnelijke geloof.

Nieuws van de Dorothy Gemeenschap

<https://www.dorothygemeenschap.nl/>

Tijd voor een update van de Dorothy-gemeenschap! Hier gebeurt namelijk van alles. Ten eerste zijn we heel trots op het nieuwste gemeenschapslid: het kleine meisje Ceder, dochter van Gideon en Irma, is thuis in de gemeenschap geboren op 21 maart. Alles is goed gegaan, en we voelen ons allen heel blij en gezegend met dit Godsgeschenk.

Verder is de bouw van het nieuwe huis bijna af, en het lijkt er zelfs op dat de oorspronkelijke planning gehaald gaat worden! Dat zou betekenen dat we begin juni al de sleutel krijgen en kunnen beginnen met klussen (meer hierover later). Dat wordt een heel bijzonder moment

In het nieuwe gemeenschapshuis willen we de helft van alle kamers beschikbaar stellen voor mensen die nergens anders terecht kunnen en geen huur kunnen betalen. Maar als groep betalen we wel gewoon huur voor deze kamers. En daarnaast betalen we voor eten, kleding, treinkaartjes, meubels, fietsen, luiers en andere levensbehoeften van onze kwetsbare huisgenoten. Een groot deel van deze kosten kunnen we dekken door creatief te zijn, tweedehands spullen te gebruiken, en al ons werk vrijwillig te doen. Als kernbewoners brengen we bovendien een deel van ons eigen inkomen in, en we vragen waar mogelijk ook subsidies aan van fondsen.

Maar voor de rest hebben we jullie nodig. Elke eenmalige of maandelijkse donatie is erg welkom! Omdat we ANBI status hebben is een gift trouwens ook aftrekbaar van de belasting. NL28 TRIO 0338 9181 16, op naam van Vereniging Dorothy-gemeenschap

De komende maanden zijn we keihard aan het klussen om het huis in orde te krijgen. We gaan schilderen, vloeren leggen, een keuken bouwen, gordijnen installeren, meubels in elkaar zetten en nog veel meer. Alle hulp is welkom, of je nou ervaring hebt of juist nieuwe dingen wil leren.

contact@dorothygemeenschap.nl

Gerard Winstanley

Gerard Winstanley leefde van 1609 tot 1676. Hij was een activist. Hij was één van de stichters van de Diggers. Zij bezetten stukken land en groeven dat om, haalden de heggen weg en plantten gewassen. Hun doel was eten uit te delen aan ieder die hielp op het land en aan mensen die dat niet konden. Gerard Winstanley was kleermaker. Door de burgeroorlog ging zijn zaak in 1643 failliet. Hij werd toen een tijd herder van een kudde koeien.

In zijn boekje: 'The new law of Righteousness' (De nieuwe wet van rechtvaardigheid) baseerde hij zich op Handelingen 2, dat over Pinksteren gaat: Allen die het geloof hadden aanvaard, bleven bijeen en hadden alles gemeenschappelijk. Ze verkochten al hun bezittingen (iets voor het Genootschap???) en verdeelden de opbrengst onder degenen die iets nodig hadden. In een ander boekje schrijft hij dat de basis van een Christelijke maatschappij is dat er geen bezit is, dat alles gemeenschappelijk is en dat er ook geen loon meer is in de vorm van geld.

In 1654 werkte hij samen met Edward Burrough, één van de eerste Quakers. Winstanley

werd toen Quaker. Hij was tevens Universalist.

Sinds 2010 wordt er in zijn geboorteplaats Wigan een Diggers festival gehouden. In 1975 is er een film over zijn leven gemaakt.

Er is ook een lied over hem, van Leon Rosselson:

www.youtube.com/watch?v=5KYoXKjr4qM

Diggers, Levelers en Ranters, (Burger oorlog in Engeland 1642 to 1651.)

Rebellen voor vrede

Door Kornee Van der

De roerige zomer van 1566 – in het voetspoor van zingende beeldenstormers

*Stadswandeling start om 13u15 aan het Hoeveke. Organisatie: **Gentse Quakers**. Voorafgaandelijk kun je kennismaken met de Gentse Quakers door deel te nemen aan hun stiltecirkel in Het Hoeveke (om 10u30). Na de stiltecirkel is er een gezamenlijke lunch: we delen wat iedereen meebrengt. De twee activiteiten zijn gratis maar inschrijven is verplicht. Stuur een mailtje naar quakercirkels@gmail.com met de vermelding van je naam, het aantal deelnemers en het uur dat je aansluit. Welkom !*

Stroppendragers zijn mensen met een rebelse inborst. Wie hier gezag wil hebben, moet dat eerst verdienen; kerk en staat houden we liefst op een gezonde afstand. Wij Gentenaars laten ons niet doen en dat was in het verleden niet anders. Gent stond en staat bekend als een anti-autoritaire stad. Dat komt ook terug bij een aantal schrijvers die zich tegendraads opstellen en die nauw met Gent verbonden zijn: Virginie Loveling, Louis Paul Boon en de minder bekende Alijt Bake.

Op zondag 23 juni treden we in de voetsporen van de Gentse beeldenstormers die in augustus 1566 door de straten van de stad trokken onder het zingen van psalmen. De publiek gezongen liederen boden een zekere troost in de toenmalige tijd, een periode van grote beroering die vergelijkbaar was met die van een beginnende burgeroorlog. Het samen zingen was op zichzelf reeds een rebelse daad. Bepaalde geschriften wakkerden het vuur van het verzet aan maar ze werden ook zelf het slachtoffer van de toenmalige rebellie: behalve beelden werden er in 1566 ook boeken vernietigd. De beeldenstorm en de daaropvolgende calvinistische republiek werden gevoed door een diepe vertrouwensbreuk ten aanzien van het kerkelijk en wereldlijk gezag, een politiek bestel van Filips II dat vanuit Spanje geen voeling meer had met de zich snel opvolgende gebeurtenissen. Een roerige tijd die heel anders was dan de onze maar toch gelijkenissen vertoont.

Deze wandeling wordt georganiseerd door de Gentse Quakers. De Quakers ontstonden net zo goed als een rebelse spiritualiteit, gericht tegen het kerkelijk gezag dat in het 17de eeuwse Engeland deels samenviel met het staatsgezag. De eerste Quaker – George Fox – beweerde dat God niet te vinden is in kerkgebouwen of altaarstukken, niet in religieuze bijeenkomsten geleid door priesters en bisschoppen, niet in elkaar bekampende dogma's en

leerstellingen. Niemand kan opeisen waar ‘de goddelijke vonk’ zich bevindt en anderen daarbij uitsluiten. Niemand kan iemand anders onderwijzen wat God voorheeft met de wereld. Het innerlijk licht (door de Quakers ook wel ‘*that of God*’ genoemd) kan alleen op eigen gezag en door eigen ervaring gekend worden, door iedereen, ongeacht scholing, etnische afkomst, status, rijkdom of geslacht. Omdat het innerlijk licht in eenieder aanwezig is, wordt verzet vanzelf een verzet tegen oorlog en onderdrukking, tegen het kleintje houden van wie dan ook. We bestormen geen beelden meer, maar wel de toenemende roep om bewapening; we ‘bestormen’ de oorlogsvoorbereiding; we steunen mensen die zich in Oekraïne, in Rusland en op vele andere plaatsen verzetten tegen de oorlog.

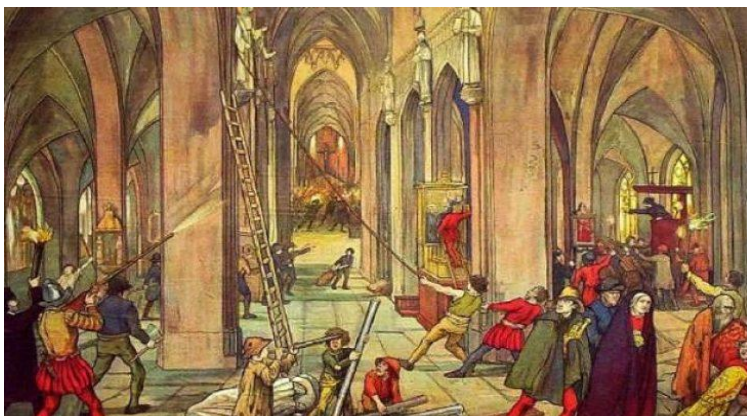
Je kunt *ons* op 23 juni **leren kennen door gewoon mee te wandelen**. In Het Hoeveke schetst Kornee van der Haven de sociale en religieuze situatie in het toenmalige Gent (**13u15**). Waarin waren er zoveel mensen zo boos? Wie wakkerde het verzet aan? Wat gebeurde er in aanloop naar die roerige augustusmaand in 1566? Vanuit het Hoeveke start de eigenlijk wandeling die ongeveer twee uur in beslag neemt.

Je kan die zondag ook kennismaken met de kernactiviteit van de Quakers: de stiltecirkel en het nagesprek. Om **10u30** geven we in Het Hoeveke een korte uitleg over wat we doen en hoe we dat doen; daarna kun je deelnemen aan de cirkel zelf en aan het daaropvolgende gesprek. Rond 12u00 hebben we dan een gezamenlijke lunch (broodjes).

Onze gids *Kornee van der Haven* is lid van onze groep en werkt aan de vakgroep letterkunde van der Universiteit Gent. Samen met collega’s maakte hij enkele jaren terug een boek over rebellie in de Gentse letteren, dat nog verkrijgbaar is bij Lannoo en de gewone boekhandel:

<https://www.lannoo.be/nl/rebellie-de-gentse-letteren>

Dit voorjaar verschijnt er ook een podcastreeks rond het onderwerp (<https://www.rebellie.ugent.be>).

*beeldenstorm in
Gent in 1566*

Morele Ambitie

Stop met het verspillen van je talent en maak er werk van

Door Rutger Bregman; Boekbespreking door Sytse Tjallingii

Eén van de redenen waarom ik me zo sterk tot de Quakers voelde aangetrokken was en is nog steeds hun maatschappelijk engagement, die je ook wel morele ambitie kunt noemen. In zijn boek hierover vertelt Rutger Bregman. Hij beschrijft hoe de Engelse Thomas Clarkson, een talentvolle student aan Harvard schreef in 1785 een essay in het latijn over ‘Is het geoorloofd een ander tegen zijn wil tot slaaf te maken? Hij won er een eerste prijs mee, Maar pas later werd hij zo gegrepen door de inhoud dat men spreekt van een morele stoommachine. Hij kwam een oude familievriend tegen die hem introduceerde in een kleine groep Quakers die al bezig waren met de afschaffing van de slavernij. Toen nam hij het besluit: “Ik ben er klaar voor om mij te wijden aan deze zaak.”

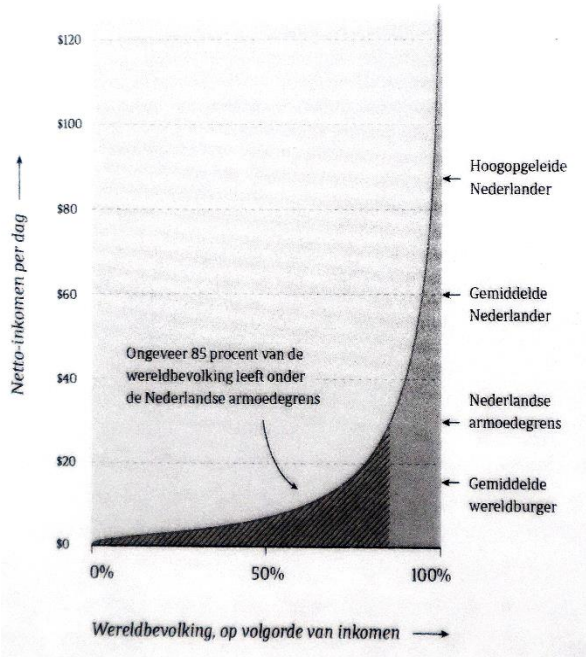
Op blz 173 laat Bregman een grafiek zien uit Our world in data. Wanneer ben je een goed mens, of wanneer ben je een goede Quaker? Hoeveel morele ambitie moet je hiervoor hebben?

Als je ziet dat de hoogopgeleide Nederlander waar ik ook bij hoor, tot de 3% rijksten van de wereld behoort, hoeveel van mijn inkomen moet ik dan weggeven aan goede doelen zoals het Quakerhulpfonds?

Veel mensen geven 0,1% aan goede doelen en vinden zichzelf een goed mens. Anderen geven 2/3 weg en zijn nog bescheiden over hun morele ambitie. Het is een boek dat mij niet alleen aan het denken zet maar aan het doen wat we echt moreel belangrijk vinden.

Wereldwijde inkomensverdeling

Netto-inkomen per dag in dollars (gecorrigeerd voor koopkracht)

INLIA

Internationaal Netwerk van Lokale Initiatieven met Asielzoekers. www.inlia.nl

Vluchtelingen letterlijk centraal op Bevrijdingsfestival Groningen

Pal in het midden van het festivalterrein staat het bootje ‘Hedir’, waarmee 78 mensen de Middellandse Zee overstaken. Ernaast een foto-expositie van het werk van de dokter van Lampedusa en de contouren van een andere vluchtelingenboot. Het lot van vluchtelingen en asielzoekers in nood staat dit jaar letterlijk centraal op het Bevrijdingsfestival Groningen. INLIA werkte daarvoor samen met de festivalorganisatie, die de ‘Hedir’ naar Groningen haalde.

Mayday, Mayday, klinkt een stem over de koptelefoon. Op een platform naast de 'Hedir' kunnen bezoekers een zogeheten soundscape beluisteren – een geluidsimpresie van de vlucht over de Middellandse Zee en de gevaren die daarmee gepaard gaan. Mayday, Mayday. Het doet onherroepelijk denken aan de documentaire Fuocoammare, over de vlucht naar Lampedusa.

How many people? vraagt de kustwacht in de film.

250 people. Please, we beg you.

What is your position?

Please, we beg you. Save us.

What is your position?

My friend, hello?

Hello?

Duizenden mensen verdrinken in de Middellandse Zee. Veilige, legale routes om hier te komen om asiel te kunnen vragen zijn er niet voor deze mensen. De vluchtelingen die in 2014 in de boot zaten die vandaag op het festivalterrein staat, hadden geluk. Zij hebben het overleefd.

Net als de 282 opvarenden van de ‘Meneer Vrijdag’, die in juli 2013 vanaf Egypte overstaken naar Lampedusa. De contouren van deze boot staan vandaag in het gras naast de container met de foto’s van dokter Pietro Bartólo. Deze boot en de expositie zijn er om stil staan bij het feit dat anderen die vrijheid niet hebben. En dat we daarvoor wat kunnen doen. Maar geniet ook van de dag.”

AFSC staf in Gaza bericht terwijl Israël Rafah binnenvalt

Kerri Kennedy van AFSC 10 en 18 mei-2024

Helaas heeft AFSC onze hulpoperaties vorige week op 6 mei moeten onderbreken, omdat het Israëlische leger 200.000 inwoners van Oost-Rafah informeerde dat ze het gebied onmiddellijk moesten verlaten, omdat Israël bezig was met hun grondinvasie. Ik ontving zojuist dit bericht van mijn teamlid in Gaza: Geen voedsel, geen hulp, geen medicijnen. Er komt nu al zeven dagen niets meer Gaza binnen.

Ons team in Gaza moest stoppen met het distribueren van hulp. Net als het grootste deel van de bevolking van Gaza moesten ze nieuwe plekken zoeken voor zichzelf en hun families om te schuilen. Houd hen alstublieft in het Licht, evenals hun dierbaren en allen die ontheemd zijn en veiligheid zoeken.

Deze week breidde Israël de luchtaanvallen uit en begon een grondoperatie in Rafah. Ondanks de beweringen van Israël dat het tegendeel beweert, is de realiteit ter plaatse dat een zware Israëlische militaire aanwezigheid verhindert dat hulp de grensovergang van Kerem Shalom binnenkomt. De oversteekplaats bij Rafah is ook niet operationeel, omdat puin en actieve vijandelijkheden de doorgang van zowel vrachtwagens als mensen blokkeren. Beide grensovergangen zijn aan Palestijnse zijde volledig verwoest door het Israëlische leger.

Door het sluiten van Rafah Crossing komt levensreddende hulp niet terecht bij mensen die deze hard nodig hebben. Het stopt ook de levering van de brandstof die nodig is voor humanitaire operaties. We horen dat de bestaande brandstofvoorraden binnen enkele dagen uitgeput zullen zijn. Bakkerijen, waterproductiefaciliteiten en resterende rioolgemalen behoren tot de vele functies die allemaal zullen worden getroffen.

Vorige week werd een vrachtwagen van de AFSC, beladen met 960 zakken meel, aangevallen door Israëlische kolonisten op weg van Amman naar Gaza. Onze hulpvrachtwagens in Egypte behoren tot de honderden die niet naar binnen mogen. Als bezettende macht heeft Israël volgens het internationaal recht een wettelijke verplichting om de levering van hulp om aan de humanitaire behoeften te voldoen te garanderen. In plaats daarvan wordt de gehele bevolking beroofd van voedsel, water, medische voorzieningen en andere levensbehoeften.

UNICEF meldt dat veel van de ruim 600.000 kinderen die momenteel in Rafah verblijven, al “zeer kwetsbaar zijn en op de rand van overleving staan.” Ze schatten dat ongeveer 90% van de kinderen onder de vijf jaar lijdt aan

een infectieziekte en dat bijna 8.000 kinderen onder de twee jaar acuut ondervoed zijn. Bovendien meldt UN Women dat meer dan de helft van de naar schatting 30.000 zwangere vrouwen die in Rafah verblijven, zwangerschapscomplicaties doormaakt, zoals urineweginfecties, bloedarmoede en vroeggeboorte.

Er bestaat geen rechtvaardiging voor dit lijden. En de VS mogen dit niet onderschrijven. De regering-Biden heeft deze week een stap in de goede richting gezet door de verzending van bommen naar Israël tegen te houden. Stuur alstublieft vandaag een bericht naar uw vertegenwoordigers in het Congres. Zeg hen dat ze de militaire financiering aan Israël moeten stopzetten en alles moeten doen wat in hun macht ligt om een permanent staakt-het-vuren tot stand te brengen en de toegang voor humanitaire hulp te herstellen. Miljoenen levens zijn ervan afhankelijk.

Toen Israël vorige week zijn luchtaanvallen uitbreidde en tanks naar Rafah stuurde, zijn honderdduizenden Palestijnen het gebied ontvlucht, inclusief AFSC-personeel. Israël heeft ook voorkomen dat voedsel, medicijnen en andere levensreddende hulp Gaza binnenkomen. Te midden van de verslechterende situatie zijn AFSC-stafpartners erin geslaagd voedselpakketten te bezorgen aan ontheemde gezinnen in het Al Amal-kamp, maar er is dringend meer nodig.

En een hongersnood nadert mij, mijn ouders, mijn familie en twee miljoen inwoners van Gaza. We moesten naar het noorden evacueren, daarna moesten we naar het zuiden evacueren. Nu zitten we er allemaal middenin, zonder middelen voor de minimale hoeveelheid voedsel.

Mensen slapen nu op straat, zonder tent, of zelfs maar met een laken over hun hoofd. De situatie wordt alleen maar erger, maar we zijn nog steeds aan de grond.

Vandaag heeft AFSC 250 voerpakketten uitgedeeld tijdens het tweede bezoek aan een kamp. Ik schrijf dit om je te vertellen, namens de vrouwen die ik daar heb ontmoet: ieder van hen stuurt al hun liefde en kracht naar de steun die ze ontvangen. Ik blijf dit zeggen: elke hulp die we bieden redt levens. Zeker in deze tijd. Tijdens het sluiten van de grenzen, tijdens de hongercrisis en tijdens deze genocide.

Onze medewerkers, die samenwerken met partners, hebben tot nu toe gezorgd voor:

Voedsel voor 464.657 mensen

Drinkwater voor 63.858 mensen

Hygiënepakketten voor 2.470 vrouwen en meisjes en 200 senioren

Matrassen en dekens voor 1.986 personen

Recreatieve activiteiten voor 19.300 kinderen

Vrienden in het hele land

Lokale/regio Quaker bijeenkomsten:

Je bent van harte welkom!

Van leden wordt verwacht dat ze financieel bijdragen aan (zie bankrekeningen hieronder):

1. De landelijke (jaarvergadering) Quakers
2. De lokale/regiogroep (maandvergadering)
3. Abonnement op de Vriendenkring

Iedereen kant ook bijdragen aan het Quakerhulpfonds voor giften voor Quakerprojecten (al of niet vermelden welke)

Quaker Secretariaat: Religieus Genootschap der Vrienden (Quakers).

(Marlies Tjallingii) e-mail: secretariaat@quakers.nu. Website: quakers.nu

Penningmeester Nederlandse Jaarvergadering: (Frits Nieuwerth van den Akker)

Bankrek. NL65 TRIO 0212 3772 64 t.n.v. Quakers.

Quaker Bibliotheek: Vossiusstraat 20, 1071 AD Amsterdam, open op afspraak 'Bibliothecaris' Marianne IJspeert, tel. 020-6125703 (06-12730475).

Quaker Literatuur: e-mail: literatuur@Quakers.nu. Bankrek.: NL65 TRIO 0212 3772 64 t.n.v. Quakers, m.v.v. Quaker Literatuur.

Amsterdamse Maandvergadering: Schrijver: Marianne IJspeert, W. de Zwijgerlaan 21-III, 1056JD Amsterdam tel. 020-6125703, e-mail: mijquak.1@online.nl Bankrek.: NL81 INGB 0004 9200 51 t.n.v. A'damse MV Quakers.

Driebergen groep: Quakers t.a.v. W. Douma, Villa Xaverius, Rijsenburgselaan 11, 3972 EG Driebergen- Rijsenburg, contact: Quakers@marielke.nl.

Haagse Maandvergadering: Schrijver: Eoin Dubsy, e-mail: haagsevrienden@Quakers.nu, Haagse Maandvergadering, Stadhouderslaan 8, 2517 HW 's-Gravenhage. tel. 070- 3600621, Bankrek.: NL54 TRIO 0320 1956 78. t.n.v. Haagse Vrienden, Quakers.

Midden- en Zuid-Nederlandse Maandvergadering: Schrijver: Els Ramaker, Prinses Marijkelaan 31, 4002AT Tiel, tel. 0344 606818/0636361350, e-mail: els@ramaker.me, Bankrek.: NL67 TRIO 0197 6518 52 t.n.v. MZNMV Quakers.

Deventergroep: Inlichtingen: Frieda Oudakker 0644794366, email: friedaoudakker@gmail.com.

Noord Oost Nederlandse Maandvergadering: Schrijver: Kees Nieuwerth; Hoofdstraat 26; 9514 BE Gasselternijveen; k.nieuwerth@wxs.nl. Bankrek.: NL07 TRIO 0320 1956 51 t.n.v. Quakers NON MV.

Quaker Hulpfonds: Schrijver: Corien van Dorp. Bankrek: NL94 TRIO 0338 4113 64. t.n.v. Quaker Hulpfonds, Quakers. Email: hulpfonds@quakers.nu.

Vrienden voor Brussel (VVQREA): Schrijver: Corien van Dorp, tel: 070-3867309. E-mail: vvqrea@gmail.com. Bankrek. NL93 TRIO 0391 2219 65 - t.n.v.: Vrienden van de Quakerraad.

Vriendenkring: Per 1 jan. 2019 de abonnementsprijs van de Vriendenkring: €30,- voor Nederland en €75,- voor Buitenland (ook Europa). NL65 TRIO 0212 3772 64 t.n.v. Quakers met vermelding van 'Abonnement Vriendenkring'. E-mail: vriendenkringredactie@gmail.com

Waar zijn Quakerbijeenkomsten?

Wijdingssamenkomsten in Nederland en België

‘Quakers en ik’ do 20 juni online 20.00-21.00

Opgeven bij marliestjallingii@home.nl

Amsterdam	Iedere zondag 10.30	Vossiusstraat 20, Amsterdam, info: 020-6125703 email: mijquak.1@online.nl
Antwerpen	Geen vaste tijdstippen	Info: Jan Peeters, tel.: 0032.15.24 75 10 email: boekrijk@hotmail.com
Bennekom	MiZuNe 2e en 4e zondag vd maand, 10.30 neem contact op met Els Ramaker	Commandeursweg 44, 6721 ZM Bennekom, email: els@ramaker.me . De 2e zondag: een gesprek vanuit de stilte en daarna wijdingssamenkomst tot 11.30.
Brussel	Iedere zondag 11.00 https://quakers-belux.org	Quaker House, Square Ambiorix 50, 1000 Brussel, tel.: 00.32.2.230 49 35
Den Haag	Iedere zondag 10.30 HapStilSnap:. 18:15. 1 x per maand Graag vooraf aanmelden	Stadhouderslaan 8, Den Haag. Kinderen zijn altijd welkom. Email: haagsevrienden@quakers.nu . Info: tel. 070-3600621
Driebergen	Iedere 1 ^e zondag v.d. maand 10.30.	Onze kinderen verheugen zich op gezelschap! Voor informatie: 0648255846 of per mail: Quakers@marielke.nl
Deventer	10.30 Iedere 3 ^e zondag vd mnd. Gespreksavond: info bij Frieda.	Meester Geertshuis, Assenstraat 20, Meld je aan email: friedaoudakker@gmail.com of tel. 0644794366,
Gent	2 ^e woensdag 20.00-en 4e zondag 10.30. zie www.facebook.com/QuakersGent	In Buurthuis Het Hoeveke Patijntjestr 62. Gent. Info: Quakercirkels@gmail.com .
Groningen	2 ^e en 4 ^e zondag 10.30 in De Poort, Moesstraat 20, 9717JW Groningen,	Kinderen zijn welkom! Graag tevoren doorgeven aan: Kees Nieuwerth e-mail: k.nieuwerth@wxs.nl ; tel. 050-5712624
Zwolle	2 ^e wo van de maand 17.30-19.00. (volgende: 12 juni)	Hap-Stil-Snap 06-23869715, aanmelden bij marliestjallingii@home.nl . huiskamerbijeenkomst

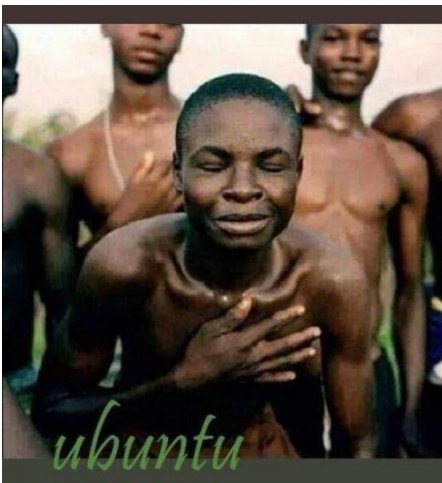

Iedere Zondag Online Wijdingssamenkomsten. Je kunt de link vinden op website van de Quakers onder op de pagina Kom Langs: <https://www.quakers.nu/kom-langs-2/> (helemaal naar beneden scrollen)..

Ubuntu in beelden

Ubuntu, thema van de Quaker wereldconferentie in Zuid-Afrika

In sommige streken van Zuidelijk Afrika wordt iemand die iets verkeers gedaan heeft naar het midden van het dorp gebracht. De mensen van zijn stam die hem omringen spreken twee dagen lang over alles wat hij voor goede dingen die hij gedaan heeft. Zij geloven dat elke persoon goed is, en toch maken we soms fouten. Deze fouten zijn een schreeuw om hulp. Zij verenigen zich met dit ritueel om deze persoon weer in verbinding te brengen met zijn ware natuur. Het geloof is dat eenheid en bevestiging krachtiger zijn om gedrag te veranderen dan schaamte en straf. Dit staat bekend als 'Ubuntu', menselijkheid naar anderen.

Hulp aan Gaza

Firas Ramlawi secretaris van het AFSC team in Gaza geeft een interview met Aljazeera over het werk van AFSC in Gaza, Sytse en Marlies kennen hem persoonlijk van hun werk aan Gaza.

Ondanks dat ze zelf ernstige persoonlijke verliezen hebben geleden, hebben AFSC-medewerkers in Gaza levensreddende hulp geboden aan meer dan 552.471 ontheemden in het Deir El-Balah-gebied (Deir el-Balah, Maghazi, Bureij en Nouseirat), Khan Younis en Rafah. Onlangs kon AFSC hulp distribueren naar het noorden van Gaza en Gaza-stad via onze lokale partner, Palestine Tomorrow.

